

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**

**Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí**

BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**IMPLEMENTACE E-AUDITU DO PROBLEMATIKY KONTROLY
DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB**

Autor: Dana Böhmová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jarmila Rybová

Akademický rok 2010/2011

Prohlášení autora bakalářské práce

Já, Dana Böhmová prohlašuji a svým podpisem stvrzuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně a veškeré zdroje, které byly ke zpracování bakalářské práce použity jsou uvedeny v seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, abych toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 19. 4. 2011

Podpis autora:

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Jarmile Rybové za cenné připomínky, odborné rady, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce

Obsah		
1.	Úvod	6
2.	Kompetence a činnost daňové správy	7
2.1.	Kompetence daňové správy	7
2.2.	Činnost daňové správy	8
3.	Daňová kontrola zaměřená na daň z příjmů právnických osob	10
3.1.	Daňová kontrola	10
3.1.1.	Obecná charakteristika	10
3.1.2.	Povinnosti a práva daňového subjektu při daňové kontrole	10
3.1.3.	Povinnosti a práva pracovníků správce daně při daňové kontrole	12
3.1.4.	Lhůta pro zahájení daňové kontroly	13
3.1.5.	Zahájení daňové kontroly	13
3.1.6.	Průběh daňové kontroly a dokazování	14
3.1.7.	Ukončení daňové kontroly	15
3.1.8.	Opravné prostředky	15
3.2.	Daň z příjmů právnických osob	16
3.2.1.	Poplatníci daně z příjmů právnických osob	16
3.2.2.	Zdaňovací období	17
3.2.3.	Předmět daně	17
3.2.4.	Základ daně	17
3.2.5.	Samostatný základ daně	18
3.2.6.	Sazba daně	18
3.2.7.	Zdroj příjmů	18
3.2.8.	Výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů	19
3.2.9.	Hmotný a nehmotný majetek	19
3.2.10.	Metody odepisování	20
3.2.11.	Pohledávky a závazky	21
3.2.12.	Rezervy	22
3.2.13.	Položky odpočitatelné od základu daně	22
3.2.14.	Sleva na dani	22
3.2.15.	Placení daně z příjmů právnických osob	23
4.	E-audit – aplikace, analýza a kontrola dat v elektronické podobě	23

4.1.	Aplikace nástroje	23
4.1.1.	Vymezení základního pojmu	23
4.1.2.	Co podléhá E-auditu	24
4.1.3.	Právní východiska E-auditu v České republice	24
4.1.4.	Pomocné programy BIZguard a AMADEUS při využití E-auditu	27
4.2.	Analýza dat a kontrola dat v elektronické podobě	29
4.2.1.	Postup při převzetí a následném využívání dat softwarem IDEA	29
4.2.2.	Formát převzatých dat	30
5.	Kontrolní software IDEA	30
5.1.	Co je software IDEA	30
5.2.	K čemu slouží software IDEA	31
5.3.	Využití software IDEA u dalších daní	31
6.	Analýza a vyhodnocení konkrétních dat	33
6.1.	Využití software IDEA u daně z příjmů právnických osob	33
7.	Zhodnocení využitelnosti nástroje pro daňovou kontrolu	44
8.	Závěr	45
	Resumé	49
	Seznam použité literatury a ostatních zdrojů	50
	Seznam zkratk	53

Úvod

Z historie vyplynulo, že daně a poplatky jsou staré jako lidstvo samo. Znalý je již kultury žijící na naší planetě před mnoha tisíci lety, neboť se ve své podstatě jedná o nezbytný prvek státnosti. Není proto pochyb, že i na území českých zemí se daně a poplatky vyskytovaly již někdy v 6. století našeho letopočtu a to „berně, desátky, poplatky za propůjčení práv“.¹⁾

Musíme si proto uvědomit, že každý z nás, ať jsme jedinec, rodina, sdružení, společnost či stát máme nejen vůči sobě, ale i navzájem vůči ostatním určité povinnosti. Těmi jsou různé daně nebo poplatky, které jsou pro jednoho příjmem, pro druhého výdajem. Musí být správně zaznamenávány, evidovány a také pak řádně kontrolovány. Předmětné záznamy byly nejdříve vedeny ručně, nyní jsou pořizovány formou dat a záznamů do počítačových systémů. Je již velmi málo subjektů, které ještě používají různé formuláře, tiskopisy, žádosti pro potřeby daňové správy v písemné formě. V současnosti využívá elektronické komunikace pro podávání daňových přiznání většina subjektů (formou datové schránky), kdy jsou písemnosti opatřeny elektronickým podpisem. V dnešní době je možné vést veškeré, ze zákona povinné, doklady, výkaznictví, účetnictví, záznamy, hlášení a daňová přiznání, nejen v klasické písemné formě, už převážně v podobě elektronické, jak umožňuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „ZoÚ“), zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“) a zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“).

Existuje software IDEA, který poskytnutá účetní data a jiné písemnosti v elektronické podobě, potřebné pro provádění daňové kontroly, je schopen převést do takových formátů, které je možné bez problémů importovat do softwaru IDEA, aby následně mohl správce daně při kontrole jednotlivých daní prověřit, zda byl správně stanoven základ daně, daň správně vypočtena a odvedena.

Chtěla bych zmínit, mé vlastní poznatky z použití softwaru IDEA v praxi tak, že bych chtěla poukázat na výhody pro správce daně, a to např. tím, že softwarovým programem je možno zkontrolovat správnost výkazů jako je rozvaha a výkaz zisků

1) Dráb O., Trubač O., Zatloukal T. Obrana před daňovou kontrolou. Praha : Aspi a.s., 2006

a ztrát, přepočítat uvedené účetní a daňové odpisy v daňovém přiznání. Je možné zkontrolovat také i tzv. stárnutí pohledávek ve vazbě na tvorbu zákonných opravných položek, ziskovost zakázek, skladovou evidenci prostřednictvím inventury (kdy se ke zjištěnému stavu z inventury připočítají příjmy na sklad a odečtou se výdeje ze skladu). Software IDEA pomáhá i odhalit jak vysoké částky jsou vypláceny v souvislosti se Zákonem o omezení plateb v hotovosti. Kontroluje také, zda nechybí doklady a jejich duplicity, což má vliv na vykazovaný základ daně v daňovém přiznání, příjem a výdej ve skladové evidenci atd.. Více popíši software IDEA v dalších částech mé práce.

Ráda bych se své bakalářské práci zaměřila na to, jak pokročil systém kontroly, zejména využíváním nových softwarových programů, které pomáhají pracovníkům daňové správy ke zrychlení průběhu daňové kontroly, aby nemuseli zatěžovat dlouze probíhající kontrolou daňové subjekty, a to jak právnické, tak fyzické osoby jako v dobách dřívějších. V teoretické části bych se zaměřila na to, co znamená daňová kontrola a co je jejím cílem, daň z příjmů právnických osob, kompetence daňové správy, aplikace E - auditu. V praktické části bych aplikovala software IDEA na praktických příkladech a vyhodnotila přednosti a nedostatky při využití pracovníky daňové správy v praxi. Cílem mé práce bude hodnocení softwaru IDEA u právnických osob, a to u těch s obratem vyšším než milion korun. Software IDEA, z důvodu urychlení kontroly a vnesení objektivitu do jejího provádění, je velkým přínosem pro kontrolujícího i kontrolovaného.

2. Kompetence a činnost daňové správy

2.1. Kompetence daňové správy

Daňová správa je v České republice tvořena třístupňovou soustavou orgánů.

Daňovou správu tvoří:

- Ministerstvo financí (úroveň celostátní)
- finanční ředitelství (úroveň regionální)
- finanční úřady (úroveň místní)

Ministerstvo financí

je pro daně ústředním orgánem státní správy. Jeho postavení a kompetence jsou upraveny především základním kompetenčním zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR.

Ministerstvo financí v daňové oblasti zejména:

- zajišťuje tvorbu návrhů zákonů a jiných právních předpisů v oblasti daní,
- zabezpečuje pro oblast daní sjednáváním mezinárodních smluv, mezistátní styk a mezinárodní spolupráci,
- řídí správu daní a v rozsahu stanoveném zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „ZSDP“), (nyní zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád),
- řídí finanční ředitelství a jejich prostřednictvím finanční úřady,
- přezkoumává rozhodnutí finančních ředitelství,
- v odůvodněných případech provádí úkony, které jinak patří do pravomoci finančního ředitelství a finančních úřadů (dále jen „ÚFO“, anebo se může na provádění těchto úkonů podílet,
- v odůvodněných případech může pověřit jiný než místně příslušný ÚFO správou některých daní, řízením o přestupcích nebo výkonem dalších působností,

Územní finanční orgány

Územní finanční orgány byly vytvořeny s účinností od 1. ledna 1991 zákonem č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZÚFO“). ZÚFO, který upravuje jejich postavení, věcnou i územní působnost a řídicí vztahy uvnitř daňové správy.

2.2. Činnost daňové správy

Finanční ředitelství a finanční úřady mají postavení správních úřadů. Jsou tedy oprávněny jménem státu vykonávat zejména správu dále uvedených daní podle ZSDP:

- **Daň z příjmů fyzických osob**, kterou upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP),

- **Daň z příjmů právnických osob**, kterou upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP),
- **Daň z přidané hodnoty**, kterou upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, tuto daň paralelně spravuje i Celní správa České republiky (dále jen ZDPH),
- **Daň silniční**, kterou upravuje zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů,
- **Daň z nemovitostí**, kterou upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů,
- **Daň dědickou, daň darovací a daň z převodu nemovitostí, tzv. trojdaní**, které upravuje zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů,

Dalšími činnostmi daňové správy jsou např.:

- kontrola dodržování povinností stanovených ZoÚ a ukládá pokuty,
- z pověření Ministerstva financí poskytuje mezinárodní pomoc při vymáhání pohledávek,
- převádí výnosy daní, které vybírá a vymáhá a které nejsou příjmem státního rozpočtu,
- vykonává dozor nad loteriemi a jinými podobnými hrami,
- vybírá a vymáhá peněžité plnění.

Finanční ředitelství zejména:

- řídí finanční úřady,
- vykonávají správu daní v rozsahu stanoveném ZSDP, resp. ZÚFO,
- přezkoumávají rozhodnutí finančních úřadů,
- vykonávají finanční kontrolu a cenovou kontrolu a ukládají pokuty,
- provádějí řízení o přestupcích v oboru své působnosti, ²⁾

2) www.cds.mfcr.cz

3. Daňová kontrola se zaměřením na daň z příjmů právnických osob

3.1. Daňová kontrola

3.1.1. Obecná charakteristika

Daňová kontrola je nedílnou součástí správy daní. Pracovníci správce daně zjišťují a prověřují správnost základu daně, správnost daně a prověřují jednotlivé okolnosti, rozhodné pro správné stanovení daně. Kontrola se provádí u daňového subjektu.³⁾

Daňovou kontrolu upravuje ZSDP v § 16, kde je uvedeno k čemu slouží, a dále v jednotlivých odstavcích upravuje, jaká jsou práva a povinnosti zúčastněných stran v daňovém řízení, atd.⁴⁾

V jednotlivých částech tohoto zákona jsou uvedeny pod příslušnými paragrafy další ustanovení, která souvisí přímo či nepřímo s daňovou kontrolou. Správce daně dojedná se zástupcem daňového subjektu zahájení daňové kontroly u příslušných daní za konkrétní zdaňovací období. Vše zakotví v protokolu, který stvrdí svými podpisy zúčastněné strany.

3.1.2. Povinnosti a práva daňového subjektu při daňové kontrole

Daňový subjekt, u něhož je prováděna daňová kontrola, má ve vztahu k pracovníku správce daně **povinnost** podle ustanovení § 16 odst. 2 ZSDP:

- poskytovat sám nebo jím určeným pracovníkem informace o vlastní organizační struktuře, o pracovní náplni jednotlivých útvarů, o oběhu a uložení účetních a jiných dokladů,
- zajistit přiměřené místo a podmínky k provádění daňové kontroly,
- předložit na požádání záznamy, jejichž vedení bylo správcem daně uloženo, účetní a jiné doklady a účetní písemnosti, které prokazují hospodářské a

3) Boněk, V. a kol.: Lexikon – daňové pojmy. Ostrava, Sagit 2001. ISBN 80-7208-265-5

4) Kobík J.: Správa daní a poplatků s komentářem. Olomouc, Anang 2007. ISBN 978-80-7263-375-3

účetní operace, jež jsou pro správné stanovení daňové povinnosti rozhodné anebo o které pracovník správce daně požádá a podat k nim ústně nebo písemně požadovaná vysvětlení, má-li pracovník správce daně pochybnost o jejich úplnosti, správnosti nebo pravdivosti,

- nezatajovat doklady, které má daňový subjekt k dispozici nebo o nichž je mu známo, kde se nacházejí,
- předložit veškeré důkazní prostředky, prokazující jeho tvrzení v průběhu kontroly,
- umožnit vstup do každé provozní budovy, místnosti, místa i obydlí a dopravních prostředků, které daňový subjekt užívá k podnikání, nebo souvisí s předmětem daně, dále do přepravních obalů a umožnit jednání s jakýmkoliv svým pracovníkem,
- zapůjčit potřebné doklady a jiné věci mimo prostor kontrolovaného subjektu.

Daňový subjekt, u něhož je prováděna daňová kontrola, má ve vztahu k pracovníku správce daně **právo** podle ustanovení § 16 odst. 4 ZSDP:

- na předložení služebního průkazu pracovníkem správce daně,
- být přítomen jednání s jeho pracovníky,
- předkládat v průběhu daňové kontroly důkazní prostředky, případně navrhopat předložení důkazních prostředků, které on sám nemá k dispozici,
- podávat námitky proti postupu pracovníka správce daně,
- klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a místním šetření,
- vyjádřit se před ukončením daňové kontroly k výsledku uvedenému ve zprávě, ke způsobu jeho zjištění, případně navrhnout jeho doplnění,
- nahlížet u správce daně kdykoliv v jeho obvyklou úřední dobu do převzatých dokladů.

3.1.3. Povinnosti a práva pracovníků správce daně při daňové kontrole

Pracovníci správce daně provádějící daňovou kontrolu mají ve vztahu k daňovému subjektu **povinnost** podle jednotlivých ustanovení ZSDP:

- zachovávat mlčenlivost o tom, co se při daňovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděli, zejména o poměrech daňových subjektů jak osobních, tak i souvisejících s podnikáním, (§ 24 odst. 1)
- potvrzovat převzetí dokladů a jiných věcí ve zprávě o kontrole nebo samostatně při převzetí; dbát na dodržení třicetidenní lhůty k vrácení převzatých dokladů, ve složitých případech požádat orgán nadřízený správci daně o prodloužení lhůty, (§ 16 odst. 7)
- postupovat v daňovém řízení v úzké součinnosti s daňovými subjekty a při vyžadování plnění jejich povinností v daňovém řízení volit jen takové prostředky, které daňové subjekty nejméně zatěžují a umožňují přitom ještě dosáhnout cíle řízení, tj. stanovení a vybrání daně tak, aby nebyly zkráceny daňové příjmy, (§ 2 odst. 2)
- hodnotit důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlížet ke všemu, co v daňovém řízení vyšlo najevo, (§ 2 odst. 3)
- zajistit, aby skutečnosti rozhodné pro správné stanovení daňové povinnosti byly zjištěny co nejúplněji, (§31 odst. 2 a 4)
- sepsat o výsledku zjištění zprávu o daňové kontrole, (§ 16 odst. 8)
- umožnit nahlížení do spisů týkajících se daňových povinností daňového subjektu a pořídit o každém nahlížení úřední záznam, (§ 23 odst. 1)
- vyřizovat námitky. (§ 16 odst. 6)

Pracovník správce daně provádějící daňovou kontrolu má ve vztahu k daňovému subjektu **právo** podle jednotlivých ustanovení ZSDP:

- na prokázání totožnosti všech osob zúčastněných na řízení, (§ 7 odst. 1)
- vyslechnout kteroukoliv osobu jako svědka nebo osobu přezvědnou (§ 8 odst. 1)

- ověřovat oprávněnost osob jednat za daňový subjekt, (§ 9 odst. 2 a § 10)
- na poskytnutí informací o organizační struktuře, pracovní náplni jednotlivých útvarů, oběhu a uložení účetních a jiných dokladů od daňového subjektu, (§ 16 odst. 2)
- požadovat zapůjčení potřebných dokladů a jiných věcí mimo prostor kontrolovaného subjektu, (§ 16 odst. 2)
- požadovat předložení dokladů rozhodných pro ověření správnosti vykázaného základu daně, (§ 16 odst. 2)
- stanovit daňovou povinnost podle pomůcek, nelze-li stanovit daň dokazováním. (§ 31 odst. 5–8 a § 44)⁵⁾

3.1.4. Lhůta pro zahájení daňové kontroly

Správce daně má podle ZSDP oprávnění zahájit daňovou kontrolu, tuto lhůtu má pevně omezenou (tzv. prekluzivní lhůta pro vyměření daně). Platí totiž, že daň nelze doměřit po uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla daňová povinnost. Pokud správce daně před uplynutím lhůty učinil úkon směřující k vyměření daně nebo k jejímu dodatečnému ustanovení, začíná běžet nová tříletá lhůta znovu od konce roku, v němž byl daňový subjekt o tomto úkonu spraven. Tímto úkonem může být např. místní šetření, výzva, k podání daňového přiznání, výzva k odstranění pochybností ohledně daňového přiznání.

3.1.5. Zahájení daňové kontroly

Samotná daňová kontrola je zahájena *prvním* kontrolním úkonem správce daně. Za tento úkon rozhodně nelze považovat oznámení finančního úřadu o zahájení kontroly či sepsání protokolu o zahájení kontroly, aniž by ze strany správce daně opravdu začalo faktické prověřování, tj. fyzické kontrolování účetních dat, zjišťování a prověřování výsledku hospodaření ve vazbě na daňové přiznání.

5) Kobík J.: Správa daní a poplatků s komentářem. Olomouc, Anang 2007. ISBN 978-80-7263-375-3

Protože jen formální zahájení daňové kontroly jakékoliv daně je nepřijatelné a již Nejvyšší správní soud řešil nejednu kauzu týkající se skutečného zahájení daňové kontroly, např. judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005 - 2 Afs 69/2004. Za určitých okolností může být samotné provádění daňové kontroly nezákonným zásahem správního orgánu, který lze přímo žalovat u soudu. Nejčastějším případem bývá **opakovaná daňová kontrola**, kdy správce daně započne daňovou kontrolu za období již jednou kontrolované. Dle současné judikatury má správce daně již jen velmi málo možností, jak opětovně začít daňovou kontrolu. Tuto problematiku např. řeší judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2006 – 2 Afs 52/2005.

3.1.6. Průběh daňové kontroly a dokazování

Když finanční úřad daňovou kontrolu přeci jen zahájí, vzniká daňovému subjektu povinnost prokázat správnost dosud vyměřené daně. Přitom v daňovém řízení obecně platí, že daňový subjekt si svou daňovou povinnost stanovuje sám, a to nejčastěji prostřednictvím daňového přiznání. Pak je **povinností daňového subjektu prokázat všechny skutečnosti**, které uvedl v přiznání nebo k jejichž průkazu byl správcem daně vyzván. Správci daně mohou vyzvat daňový subjekt jen a pouze k prokázání skutečností, které tento subjekt uvedl ve svém přiznání.

Jedním z nejčastějších způsobů prokázání, je předložení účetnictví a ostatních písemností, čímž prokazuje daňový subjekt správci daně konkrétní skutečnosti. Pak je na správci daně prokázat skutečnosti vyvracející věrohodnost, průkaznost, správnost či úplnost účetnictví. V opačném případě se má skutečnost tvrzená daňovým subjektem za prokázanou. Existuje dostatek soudních výroků, které řeší § 31 ZSDP týkající se dokazování – např. judikát Krajského soudu v Brně - 29 Ca 358/96-33, Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2005 - IV ÚS 29/05 a mnoho dalších.

3.1.7. Ukončení daňové kontroly

O výsledku kontrolních zjištění sepíše pracovník správce daně zprávu o daňové kontrole. Při projednání této zprávy, souhlasí-li daňový subjekt s výsledky kontrolních zjištění, dochází k podepsání zprávy o daňové kontrole, kontrolovaným daňovým subjektem a pracovníkem správce daně. Podpisem této zprávy je daňová kontrola ukončena. Na základě výsledků pak, v případě nálezu, pracovník správce daně vydá platební výměr a doměří daňovou povinnost.

Pokud při projednání zprávy daňový subjekt s kontrolními zjištěními nesouhlasí, je pracovník správce daně na žádost daňového subjektu povinen poskytnout přiměřenou lhůtu k seznámení se se zprávou. Po uplynutí lhůty dochází k novému projednání zprávy. Nemění-li se nic od původního kontrolního zjištění, tzn. že daňový subjekt nepředložil nové důkazy, zpráva se jako taková podepíše, a podle toho, zda byla doměřena daň nebo nikoliv, se vydá platební výměr. Pokud daňový subjekt předloží nové důkazy k daňové kontrole, po uplynutí lhůty je pracovník správce daně povinen posoudit, případně kontrolní zjištění upravit ve prospěch daňového subjektu a opět se musí projednat kontrolní zjištění. Má-li daňový subjekt výhrady ke kontrolním zjištěním, může použít opravných prostředků, jako je např. odvolání proti platebnímu výměru u nadřízeného orgánu.

3.1.8. Opravné prostředky

Opravné prostředky představují způsob „obran“ práv daňového subjektu v daňovém řízení. Dělí se na **řádné** – odvolání, stížnost, námitka a reklamace, které lze použít proti rozhodnutím, jež nenabyla právní moci a používá je pouze daňový subjekt a na **mimořádné** – obnova řízení, přezkoumání daňových rozhodnutí, prominutí daně, opravy zřejmých omylů a nesprávností, kterými lze korigovat pravomocná rozhodnutí, která mohou být zahájena z iniciativy daňového subjektu, ale i správce daně.⁶⁾

6) Vančurová A. , Váchová L. : Daňový systém 2008 ČR. Praha, Vox 2008. ISBN 978-80-86324-72-2

3.2. Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Tento zákon byl od roku 1993 až po současnost již několikrát novelizován – např. úprava sazeb daně, odpisy, atd.

Daň z příjmů právnických osob, resp. daní z příjmů korporací, je poměrně mladou daní v moderních daňových systémech, je univerzální důchodovou daní, které podléhají všechny právnické osoby. Existenci daně z příjmů právnických osob lze odůvodnit např. následujícími důvody: jednodušší stanovení základu daně a proto lepší možnost jeho kontroly, zdanění právnické osoby umožňuje dříve dopravit daň do veřejného rozpočtu, právnická osoba má své specifické cíle, které mohou být odlišné od vlastníků a proto zdanění příjmů právnické osoby umožňuje ovlivňovat její chování společensky vhodným způsobem.⁷⁾

3.2.1. Poplatníci daně z příjmů právnických osob

Jsou osoby, které nejsou fyzickými osobami, a také organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu. Poplatníky daně z příjmu můžeme rozdělit podle:

- sídla nebo místa vedení na:
 - daňové rezidenty - neomezenou daňovou povinnost, tj. dani z příjmů právnických osob podléhají veškeré příjmy na území České republiky, tak i zahraniční příjmy, tj. celosvětové příjmy.
 - daňové nonrezidenty se sídlem v zahraničí a omezenou daňovou povinnost, tj. dani z příjmů podléhají jen příjmy ze zdrojů na území České republiky a to i prostřednictvím stálé provozovny
- podle účelu založení nebo zřízení na podnikatelské a nepodnikatelské subjekty:
 - Podnikatelské subjekty jsou ty, které byly založeny za účelem podnikání, takové osoby podléhají dani z příjmů právnických osob veškerými příjmy z činností a z nakládání s majetkem

7) Vančurová A. , Váchová L. : Daňový systém 2008 ČR. Praha, Vox 2008. ISBN 978-80-86324-72-2

- Nepodnikatelské subjekty jsou ty, které byly založeny nebo zřízeny za účelem dosažení zisku, podléhají dani z příjmů v omezeném rozsahu.⁸⁾

3.2.2. Zdaňovací období

Poplatníci daně z příjmů právnických osob ve většině případů využívají zdaňovací období a tím je kalendářní rok, ale někdy i hospodářský rok. Jsou výjimky při fúzi a převodu majetku nebo účetní období je delší než 12 měsíců.

3.2.3. Předmět daně

Předmětem daně jsou příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a z nakládání s majetkem (pronájem, prodej atd.). Některé příjmy za určitých podmínek nejsou předmětem daně nebo jsou osvobozeny od daně z příjmů úplně nebo jen částečně. Předmětem daně nejsou např. zděděné akcie, darování nemovitosti atd.. Osvobozené jsou např. členské příspěvky, výnosy kostelních sbírek atd. Výčet co není předmětem nebo je od daně z příjmů osvobozeno řeší § 18 a § 19 zákona.⁹⁾

3.2.4. Základ daně

Základem daně je rozdíl, o který příjmy s výjimkou příjmů které nejsou předmětem daně a příjmů osvobozených od daně převyšují výdaje (náklady) a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období, který se pak dále upravuje. Pro zjištění základu daně právnických osob vedoucích účetnictví se vychází z výsledku hospodaření. Tento výsledek hospodaření před zdaněním se dále upravuje o příjmy vyňaté z předmětu daně, osvobozené příjmy, příjmy nezahrnované do základu daně, úpravy o rezervy a opravné položky, které nejsou uznány jako daňové, účetní náklady, které nejsou uznány jako daňové, úpravy o zaúčtované položky, které jsou uznány jako daňové až po zaplacení, úpravy o položky týkajících se předešlých období -> stanoven základ daně.

8) Vančurová A. , Váchová L. : Daňový systém 2008 ČR. Praha, Vox 2008. ISBN 978-80-86324-72-2

9) zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

3.2.5. Samostatný základ daně

Zahrnuje veškeré příjmy z dividend, podílů na zisku, vypořádacích podílů, podíly na likvidačním zůstatku nebo obdobná plnění, a to ve výši včetně daně sražené v zahraničí v příslušném zdaňovacím období.¹⁰⁾

3.2.6. Sazba daně

Sazby daně z příjmů u právnických osob mají klesající tendenci, tj. např. v roce 2009 byla platná sazba daně ve výši 20% a v roce 2010 je již sazba daně ve výši 19%.

3.2.7. Zdroj příjmů

Zdroj příjmů, podle ustanovení ZDP jsou příjmy ze zdrojů na území České republiky a to: z příjmů z činností vykonávaných prostřednictvím stálé provozovny, příjmy ze závislé činnosti (mimo příjmů u nezávislé činnosti a činnosti na palubách lodí a letadel), příjmy ze služeb (s výjimkami služeb ze stavebně montážních projektů, z příjmů z obchodního, technického a jiného poradenství, z řídicích a zprostředkovatelských a jiných obdobných činností, poskytovaných na území ČR), příjmy z prodeje nemovitostí na území ČR a práv s nimi spojených, příjmy z užívání nemovitostí včetně bytů na území ČR, příjmy z nezávislé činnosti a osobní činnosti vykonávané na území ČR, příjmy z úhrad od poplatníků fyzických i právnických osob a od stálých provozoven, různé náhrady (poskytnutí práva), úroky a výnosy z úvěrů a půjček, odměny statutárních orgánů, podíly na zisku, příjmy z prodeje movitých věcí, příjmy z výher a reklam, výživné a důchody, příjmy společníka, sankce ze závazkových vztahů, příjmy z převodu podílů.

10) zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů

3.2.8. Výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Výdaje, které mohou být i za splnění určitých podmínek daňové uznatelné, jsou jako takové blíže řešeny podle ustanovení § 24 ZDP, kde jsou taxativně vyčleněny výdaje (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů a současně je v ustanovení § 25 ZDP stanoveno, které výdaje (náklady) není možné uznat za výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů jsou zejména odpisy hmotného majetku, zůstatková cena hmotného majetku vyřazeného v důsledku škody, nájemné, daň z převodu nemovitostí, pojistné, výdaje na dopravu, pracovní cesty, na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví, výdaje na stravování a vzdělávání, rezervy a opravné položky podle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZoR), škody v důsledku živelných pohrom nebo škody způsobené podle potvrzení policie neznámým pachatelem, výdaje na zabezpečení požární ochrany (zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů), hodnota cenného papíru při prodeji, jmenovitá hodnota pohledávky a jejich postoupení a mnoho dalších výdajů přesně vymezených v § 24 a případně podpořen pokynem řady D-300, který blíže specifikuje za jakých podmínek je možné náklady uplatnit jako daňové.

3.2.9. Hmotný a nehmotný majetek

Majetek, jako takový, je upraven jednotlivými ustanoveními ZoÚ, vyhlášece a účetních standardech, ZDP a pokynu řady D-300.

Hmotný majetek jsou zejména pozemky (ty se neodepisují), stavby, důlní díla, technické rekultivace, lomy, byty a nebytové prostory, předměty z drahých kovů, samostatné movité věci, pěstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a jiný dlouhodobý majetek, drobný hmotný majetek, dále jeho zhodnocování, ať je to modernizace, technické zhodnocení či rekonstrukce. Ve své podstatě jde vždy o vylepšení majetku. O hmotný majetek se jedná pokud je jeho vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a s dobou použitelnosti delší než jeden rok.

Nehmotný majetek obsahuje zejména zřizovací výdaje, výzkum a vývoj, software, ocenitelná práva, know how, goodwill a drobný nehmotný majetek, dále jeho zhodnocování modernizací, technickým zhodnocením či rekonstrukcí. Ve své podstatě jde vždy o vylepšení majetku. Nehmotný majetek má vstupní cenu vyšší než 60 000 Kč a dobu použitelnosti delší než jeden rok.

3.2.10. Metody odepisování

Účetní odpisy u hmotného a nehmotného majetku si upravuje sama účetní jednotka ve své vnitřní směrnici a měly by odpovídat skutečnému opotřebení majetku. Tvorba odpisů je pak stanovena, buď podle očekávané doby používání s přesností na měsíce nebo výkonem stroje (např. u vozidel počtem ujetých km).

Daňové odpisy u hmotného a nehmotného majetku ovlivňují základ daně podle toho, jaké odpisy převyšují, zda účetní nebo daňové, a jejich rozdíl pak buď základ daně sníží nebo zvýší. Upravuje je ZDP ve svých ustanoveních (§ 26 až § 32a, ve kterých je blíže specifikováno u majetku, co participuje na vstupní ceně, do jakých odpisových skupin se zařazuje, zda se odepisuje a jak dlouho).

Daňové odpisy nehmotného majetku se počítají s přesností na měsíce a počítají se jako roční, doba je stanovena podle doby užívání: u doby určité - audio díla 18 měsíců, software, výzkum a vývoj 36 měsíců, zřizovací výdaje 60 měsíců a ostatní nehmotný majetek 72 měsíců. Do doby neurčité se pak použije ustanovení jako u hmotného majetku, nelze je přerušit.

Daňové odpisy hmotného majetku není poplatník povinen uplatnit, přitom odpisování lze i přerušit, ale při dalším odepisování je nutné pokračovat způsobem, jako by odepisování přerušeno nebylo.

Při rovnoměrném odepisování se stanoví odpisy hmotného majetku za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu jeho vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby. Procentní sazba se do konce doby odepisování, kromě prvního roku kdy je poloviční, jinak nemění, pokud se provede technické zhodnocení, pak se provede výpočet odpisů ze zvýšené vstupní ceny a sazby stanovené pro zvýšenou vstupní cenu.

U zrychlených odpisů je u každé odpisové skupiny stanoven koeficient a roční odpis je vypočten v prvním roce jako podíl vstupní ceny a koeficientu, v dalších letech již jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny / koeficient mínus počet již odepsaných let, pokud se provede technické zhodnocení, tak se výpočet provede jako podíl ze zvýšené vstupní ceny a příslušného koeficientu a další roky již jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny / koeficient mínus počet již odepsaných let. Rozdíl mezi rovnoměrnými a zrychlenými odpisy je ten, že u rovnoměrných odpisů je první rok menší částka a v dalších letech je pořád stejná až do konce odepsání, zatímco u zrychlených odpisů se na začátku odepíše větší částka a pak již menší a menší až do odepsání.¹¹⁾

3.2.11. Pohledávky a závazky

Velice jednoduše řečeno, pohledávka znamená, že mi někdo dluží a závazek znamená, že někomu dlužím zase já. Základ daně ovlivňují pohledávky prostřednictvím opravných položek nebo jejich odpisem jen za splnění určitých podmínek a to podle ZoR¹²⁾. Podle konce lhůty splatnosti je možno procentuelně uplatnit určité částky opravné položky, a to podle toho kolik měsíců již uplynulo od splatnosti pohledávky, jejíž tvorba je daňově uznatelná, je-li 6 měsíců po splatnosti, či je zahájeno rozhodčí, nebo soudní řízení, případně insolvenční řízení. Záleží pak, jak dopadnou tato řízení pro výši opravné položky a zda bude uplatněna jednorázově či postupně. „Pokud pominuly důvody tvorby opravné položky, tak je ji třeba zrušit.“

Od roku 2008 musí poplatník podle ustanovení § 23 ZDP zvýšit základ daně o závazek, pokud od jeho splatnosti uplynulo více než 36 měsíců, nebo byl závazek promlčen.

11) zákon č. 586/1992 Sb., zákon o dani z příjmů, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláška č. 500/2002 Sb., účetní standardy

12) zákon č. 593/1992 Sb., zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

3.2.12. Rezervy

Rezervy upravuje ZoR, jedná se o rezervy bankovní, v pojišťovnictví, na opravy hmotného majetku, pěstební činnost a ostatní rezervy. Novinkou při tvorbě rezervy na opravy hmotného majetku je, že poplatník má povinnost uložit finanční prostředky ve výši plánované rezervy na samostatný bankovní účet. Rezerva na opravy u jednotlivého hmotného majetku nesmí být tvořena jen na jedno zdaňovací období, tvoří ji většinou vlastník, u majetku od druhé odpisové skupiny podle doby odpisu. Výše rezervy na opravy je stanovena podle charakteru opravy. Ve zdaňovacím období je výše rezervy stanovena jako podíl rozpočtu nákladů na opravu a počtu zdaňovacích období, která uplynou od zahájení tvorby do čerpání rezervy.

Pro potřeby kontroly je třeba mít zpracován plán tvorby rezervy. Zákonné rezervy ovlivňují základ daně. Pokud daňový subjekt nezahájí opravu majetku nejpozději ve zdaňovacím období, které následuje po zdaňovacím období předpokládaného začátku opravy, nebo se rezerva nepoužije, musí být tvorba rezervy zrušena.

3.2.13. Položky odpočitatelné od základu daně

Mezi odpočitatelné položky patří např. odečet daňové ztráty, kdy ji poplatník může po dobu pěti let od jejího vzniku v daňovém přiznání uplatňovat, odečet darů, projekty vynaložené na vývoj a výzkum. Přesné určení je řešeno v ustanoveních zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů .

3.2.14. Sleva na dani

U právnických osob podle ustanovení § 35 ZDP lze uplatnit slevu na dani na zaměstnance se zdravotním postižením a na zaměstnance s těžším zdravotním postižením a polovinu daně vypočtené ze základu daně pokud zaměstnávají více než 50% přepočteného počtu zaměstnanců se zdravotním postižením a zároveň mají celkem minimálně 25 přepočtených zaměstnanců.

Dále podle ustanovení § 35a, § 35b ZDP, je možnost u právnických osob využití slevy po dobu 5 let, při poskytnutí příslibu investiční pobídky. Příslib se vztahuje na

poplatníky, kteří se zaregistrovali a zahájili podnikání, při splnění a dodržení určitých podmínek.

3.2.15. Placení daně z příjmů právnických osob

Placení daně může být obecně buď formou bezhotovostního převodu z účtu, formou hotovosti, formou převodu přeplatku na jiné dani a formou záloh. Četnost a výše záloh daně z příjmů právnických osob závisí na poslední daňové povinnosti, která byla pravomocně vyměřena. Pokud byla daňová povinnost do 30 000 Kč, zálohy se neplatí, pokud činila daň od 30 000 Kč do 150 000 Kč platí se zálohy ve výši 40 % předchozí daňové povinnosti dvakrát ročně a pokud byla daňová povinnost větší než 150 000 Kč platí se 25 % předchozí daňové povinnosti čtyřikrát ročně.¹³⁾

4. E-Audit – aplikace, analýza a kontrola dat

v elektronické podobě

4.1. Aplikace nástroje

4.1.1. Vymezení základního pojmu

E - auditem se rozumí analýza a kontrola účetních a daňových dat v elektronické podobě za pomoci speciálního analytického softwaru, obsahově se dále zaměřuje na oblast mapování účetních a podnikových informačních systémů a na kontroly internetových obchodů. E - audit je třeba chápat jako reakci na rozvoj informačních technologií a na jejich masové využívání v podnikatelské sféře.

Daňová správa musí reagovat na elektronickou fakturaci, na rozvoj internetového obchodování i na možnost uchovávání dat pouze v elektronické podobě. V tomto směru podporuje členské země i Evropská komise, proto v roce 2003 byla založena pracovní „E-audit Group“, jejímž cílem je iniciovat práci v oblasti e-audit, zlepšovat informovanost zemí e-audit zatím nepraktikujících a sjednotit úroveň e-auditu

13) DAŇOVÉ ZÁKONY – úplná znění platná v roce 2009. 1. vyd. Bratislava: DonauMedia, 2008. ISBN 978-80-89364-04-6

v zemích Evropské unie. Práce této skupiny se opírá o následující předpisy, přičemž implementace směrnic do našich zákonů je povinná.

Základním předpokladem dalšího rozvoje a zefektivnění činnosti naší daňové správy je zavedení e-auditů a jeho metod do kontrolní práce správců daně, kteří mají příslušnou znalost daní, účetnictví a analytického softwaru.¹⁴⁾

4.1.2. Co podléhá E-auditů

Obsahově se e-audit dále zaměřuje na oblast mapování účetních a podnikových informačních systémů a na kontroly internetových obchodů, e-audit se nejvíce využívá a zaměřuje na daňové subjekty s vysokými obraty a na daňové subjekty se zahraniční účastí. Důvodem je velký objem účetních dat a za pomoci e-auditů je kontrola rychleji provedena a poplatník není tak zatěžován.

4.1.3. Právní východiska E-Auditů v České republice

Základními dokumenty, ve kterých jsou implementovány směrnice Evropské komise jsou:

- ZSDP a (novelizováno zákonem č. 214/2006 Sb.) účinné od 1. srpna 2006 upřesňuje možnost požadovat data v elektronickém tvaru při místním šetření a daňové kontrole.

§ 15 ZSDP podle odstavce 3)

Pracovník správce daně má právo provést nebo si vyžádat z účetních písemností, záznamů nebo jiných informací bezúplatně výpis nebo kopii, a to i na technických nosičích dat. V rozsahu nezbytném k prověření údajů na technických nosičích dat má pracovník správce daně právo na informace o používaných programech výpočetní techniky a je oprávněn využívat programové vybavení, ve kterém byly informace pořízeny.

14) E-AUDIT, metodická pomůcka Ministerstva financí, Praha. .2008

§ 16 ZSDP podle odstavce 2) písm c.

Daňový subjekt, u něhož je prováděna daňová kontrola, má ve vztahu k pracovníku správce daně povinnost: předložit na požádání záznamy, jejichž vedení bylo správcem daně uloženo, účetní a jiné doklady a účetní písemnosti, které prokazují hospodářské a účetní operace, jež jsou pro správné stanovení daňové povinnosti rozhodné anebo o které pracovník správce daně požádá, a podat k nim ústně nebo písemně požadovaná vysvětlení, má-li pracovník správce daně pochybnost o jejich úplnosti, správnosti nebo pravdivosti. **Pracovník správce daně má při provádění daňové kontroly oprávnění podle § 15 odst. 3 ZSDP.**

S účinností od 11. listopadu 2005 je do ZSDP vloženo novelou č. 444/2005 Sb., ustanovení § 34 vztahující se k součinnosti státních orgánů a orgánů samosprávních územních celků.

§ 34 ZSDP podle odstavce 2)

Správci daně mohou údaje získané podle odstavce 1 požadovat jen v rozsahu nezbytném pro výkon svých pravomocí, a to jak jednorázově, tak s využitím dálkového a nepřetržitého přístupu, nebo způsobem, který dohodne správce daně se správcem příslušné evidence. Způsob získání informací musí umožňovat uchování identifikačních údajů o správci daně nebo jeho pracovníkovi, který o výdej informací žádal, a o účelu, k němuž byl výdej informací žádán, nejméně po dobu 5 let.

- ZoÚ řeší použití účetních zápisů v elektronickém tvaru zejména v následujících ustanoveních.

§ 4 ZoÚ podle odstavce 10)

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů; přitom mohou použít technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení. Účetním záznamem se rozumí data, která jsou záznamem veškerých skutečností týkajících se vedení účetnictví.

§ 33 ZoÚ podle odstavce 2)

Účetní záznam může mít písemnou nebo technickou formu. Pro účely tohoto zákona se považuje za:

- písemnou formu účetní záznam provedený rukopisem, psacím strojem, tiskařskými nebo reprografickými technikami anebo tiskovým výstupním zařízením výpočetní techniky, jehož výstup je pro fyzickou osobu čitelný,
- technickou formu účetní záznam provedený elektronickým, optickým nebo jiným způsobem nespádajícím pod písmeno a), který umožňuje jeho převedení do formy, v níž je jeho obsah pro fyzickou osobu čitelný.

V dalších odstavcích, zejména (3),(5),(6), tohoto paragrafu se řeší konverze formátů a povinnosti zajistit rovnocenný přístup k oběma formám účetních záznamů. Zvláštní pozornost je třeba věnovat odstavci 7, ze kterého vyplývá, že jako důkazní prostředek ve věcech účetnictví nebo ve věcech z účetnictví vyplývajících, lze použít pouze průkazný účetní záznam, kterým se stane ten účetní záznam, který vyhoví požadavkům ustanovení § 33a. Pokud by tedy účetní záznamy měl daňový subjekt pouze v technické formě, je třeba, aby záznamy byly podepsány elektronickým podpisem podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů anebo obdobným průkazným účetním záznamem v technické formě.

Poznámka k § 33 ZoÚ - při praktické aplikaci postupu e-auditů pracujeme s technickou formou účetních záznamů, a to zpravidla na úrovni dílčích účetních záznamů dle odstavce (4).

Kontrolní sestavení účetních knih (definovaných dle § 13 ZoÚ) je pak možné jen tehdy, pokud dílčí účetní záznamy obsahují identifikační klíč pro jejich složení do vlastního účetního záznamu nebo do seskupeného účetního záznamu (například unikátní interní číslo dokladu, unikátní vlastní číslo dokladu, apod).

- ZDPH

Ustanovení § 26 odst. 4 umožňuje vystavení daňového dokladu i v elektronické podobě (za splnění stanovených podmínek). Ustanovení § 27 řeší v odstavci 2 převod daňových dokladů z písemné podoby do elektronické podoby, jejich uchovávání v této

podobě a přístup k těmto dokladům v reálném čase, pokud místem uchování není tuzemsko.

§ 27 podle odstavce 2) a 3)

Daňový doklad v písemné podobě lze převést do elektronické podoby a uchovávat pouze v této podobě, pokud metoda použitá pro převod a uchování zaručuje věrohodnost původu, neporušitelnost obsahu daňového dokladu a jeho čitelnost a pokud je daňový doklad převedený do elektronické podoby opatřen zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu nebo označen elektronickou značkou založenou na kvalifikovaném systémovém certifikátu osoby odpovědné za jeho převod.

Pokud plátce vystavuje, přijímá a uchovává doklady v elektronické podobě a místem uchování není tuzemsko, musí plátce zajistit pro správce daně právo volného přístupu v reálném čase elektronicky k daňovým dokladům i datům zaručujícím věrohodnost jejich původu a neporušitelnost jejich obsahu.

4.1.4. Pomocné programy BIZguard a AMADEUS při využití E-auditů

BIZguard

Komfortní nástroj na vyhledávání, grafické zobrazení a analýzu ekonomických vazeb (zejména majetkových, personálních, obchodních a jiných vztahů) mezi ekonomickými subjekty v České republice a odhaluje propojení mezi těmito subjekty. Česká kapitálová informační agentura uvedla informační produkt s obchodním názvem BIZGuard, který bude sloužit jako nástroj pro vyhledávání a vizualizaci ekonomických vztahů mezi subjekty.

BIZGuard umožňuje zobrazovat jak okolí zvoleného subjektu, tak propojení mezi více subjekty. V databázi MAGNUS agentury ČEKIA, která tento produkt využívá, jsou obsaženy všechny subjekty a majetkové či personální vazby z Obchodního rejstříku, všechny subjekty z Registru ekonomických subjektů, vazby získané z dalších zdrojů jako jsou tisk, valné hromady, výroční zprávy aj. kromě toho je

možné vyhledávat a zobrazovat vazby mezi subjekty vyplývající z událostí jako jsou pohledávky, exekuce, úpadek, veřejné nabídky a další možnosti využití. BIZGuard je určen zejména manažerům řízení rizik, informačním analytikům a dalším uživatelům, kteří pro svá rozhodování potřebují detailně znát okolí podniku a jeho vazby na jiné subjekty a skupiny.¹⁵⁾ (viz příloha č.1)

AMADEUS

Databáze evropských společností je dostupná jen v anglickém jazyce. Databáze je vhodná pro porovnávání větších společností buď v rámci odvětví nebo konkurencí.

V této databázi jsou zveřejňovány společnosti podle určitých parametrů :

- tržby > než 1 milión euro (u některých je parametr > 1,5 miliónu euro)
- celková aktiva > než 2 milióny euro (u některých je parametr > 3 milióny euro)
- počet zaměstnanců

Databáze obsahuje několik let (může to být až deset let) různé informace jako např. finanční výkazy, kterých je možné využít při srovnávání zahraničních společností a tyto výsledky lze využít při kontrole převodních cen, porovnání cen mezi spojenými osobami jako je mateřská a dceřinná společnost. Vyhledávání a následné porovnávání provede pověřený pracovník správce daně kdy specifikuje nastavení podmínek pro určitý počet společností, pokud je nastavení co nejkonkrétnější tak je i výsledek nejlépe využitelný.¹⁶⁾ (viz příloha č.2)

15) BIZguard- Uživatelská příručka, verze 1.2.4.[online] . Česká kapitálová informační agentura, Praha 2008. dostupné na www.bizguard.cz

16) Maříková, P., AMADEUS – databáze velkých evropských firem. FP_416: [online]. Databáze firem AMADEUS.2008 dostupné na www.bvdep.com

4.2. Analýza dat a kontrola dat v elektronické podobě

4.2.1. Postup při převzetí a následném využívání účetních dat softwarem IDEA

Doporučuje se, aby každý pracovník správce daně, před převzetím dat v elektronické podobě, se pokusil zjistit v jakém účetním programu je účetnictví vedeno, dále formáty, ve kterých je možné data tohoto programu vyexportovat.

K posouzení vhodnosti formátu dat jsou na intranetových stránkách příslušného Finančního ředitelství - Analyticko – vyhledávacího oddělení, v části IDEA umístěny informace o mapování různých účetních systémů, kde je možné získat informace o možnostech formátů jednotlivých účetních softwarů pro výstup dat. Je důležité, aby se pracovník správce daně seznámil se strukturou účetních knih a oběhem dokladů u daňového subjektu, nechal si předložit účetní osnovu, neboť tím si vytvoří přesnější obraz o tom, jaká data má požadovat, neboť ve struktuře sestav a účetních knih existuje velká variabilita. Preferuje se varianta přebírání dat na nepřepisovatelném médiu, na kterém nemůže dojít ke změně dat, ale technický nosič dat správci daně poskytuje ze zákona daňový subjekt (nelze mu nařídít typ nosiče, pouze může správce daně tento nosič doporučit, neboť je to pro zabezpečení neměnnosti obsahu dat na nosiči vhodnější).

Do protokolu o převzetí dat na technickém nosiči je nutné, aby kontrolní pracovník zaznamenal typ přebraného technického nosiče dat, formát dat, velikost souboru na technickém nosiči dat, dále kontrolní pracovník musí do protokolu předaná data co nejvíce specifikovat, způsob specifikace se bude odvíjet od ověření předávaných dat. V souladu s § 15 odst. 3 (resp. § 16 odst.2 písm. c) výše citovaného zákona má správce daně právo v rozsahu nezbytném k prověření údajů na technických nosičích dat na informace o používaných programech výpočetní techniky a je oprávněn využívat programové vybavení, ve kterém byly informace pořízeny. Převzaté technické nosiče s daty poskytnutými daňovým subjektem je třeba po dobu trvání kontroly uložit v bezpečnostní schránce (trezoru) finančního úřadu v pořadačích na technické nosiče dat, aby nemohlo dojít k jejich poškození a po ukončení kontroly jsou tato data na technických nosičích vrácena daňovému subjektu zpět formou protokolu.

4.2.2. Formát převzatých dat

Pro import do software IDEA jsou nejvhodnější formáty běžně užívaných databázových programů a tabulkových procesorů, např. databázový formát XML, formát Dbase – DBF, formát Microsoft Access – MDB, formát Lotus – WK a číslo (např. WK3), formát Microsoft Excel – XLS. Další skupinou formátů vhodnou pro import do software IDEA, i když už s větší pracností jsou textové soubory, např. formát obecného textu – TXT, text kódu ascii – ASC, text s oddělovačem – CSV, text s pevnou délkou řádku – SDF, FXD. Z hlediska importu jsou nejvíce pracné tiskové sestavy a formát Adobe Acrobat, např. tisková sestava ve formátu obecného textu – TXT, tisková sestava – PRN, LST, formát Adobe Acrobat – PDF. Je nutno upozornit na formát Microsoft Excel - XLS, kde u rozsáhlejších vstupních dat hrozí překročení rozsahu 64 tisíc řádků, na které je EXCEL omezen, nyní je již možnost až 100 tis. řádků. Za nejobtížněji importovatelný je v této chvíli nutno označit formát Adobe Acrobat - PDF, u kterého díky mnohočetné nekompatibilitě tohoto formátu nepracuje načítání do software IDEA spolehlivě, a proto je nutné po načtení dat provést jejich úpravy v software IDEA, které však stejně nemusí vzniklý problém zcela vyřešit.¹⁷⁾

5. Kontrolní software IDEA

5.1. Co je „IDEA“

Software IDEA (Interactive Data Extraction and Analysis) poskytuje auditorům, účetním, systémovým a finančním profesionálům podporu při čtení, zobrazení, analýze, zpracování, předvádění a výběru dat z téměř jakéhokoliv zdroje - od počítačů mainframe k osobním počítačům. Umožňuje také načítat sestavy tištěné do souboru.

Software IDEA rozšiřuje možnosti tím, že poskytuje unikátní funkce a vlastnosti, které žádný jiný produkt neposkytuje. Software IDEA kombinuje špičkový výpočetní výkon s uživatelsky přívětivým prostředím Windows. Tento všestranný nástroj je vhodný pro jakýkoliv typ řešení dat a obsahuje mnoho funkcí umožňujících datové, aritmetické, finanční, statistické výpočty.

17) E-AUDIT, metodická pomůcka Ministerstva financí, Praha 2008

5.2. K čemu slouží software IDEA

Software IDEA je velice významným pomocníkem pro správce daně při kontrole daně z příjmů právnických osob. Předáním účetních dat v elektronické podobě a importováním do softwaru IDEA umožní u kontroly daně z příjmů pomocí různých výběrů a sumarizací provést např. kontrolu hospodářského výsledku na podané daňové přiznání k dani z příjmu právnických osob a to přes sumarizace účtů a spojením na výkaz zisků a ztrát.

Dále je možné zkontrolovat jednotlivé účty hlavní knihy (předvahy) a to porovnáním s daňovým přiznáním včetně příloh přes sumarizace jednotlivých účtů, a spojením s výkazem zisků a ztrát, rozvahy, vyhledání případných rozdílů vede ke kontrole, zda předaná elektronická data jsou stejná s těmi v daňovém přiznání a s ním podanými výkazy a je možné porovnáním konce a začátku zdaňovacího období provést kontrolu zůstatků účtů, např. v případě účtu 211 - Pokladna lze zkontrolovat hotovostní platby nad 400 000 Kč v návaznosti na zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti.

Software IDEA má všestranné použití při kontrole velkých společností a podle pokynů ve zpracované praktické příručce vydané společností J+Consult spol. s r.o. se sídlem v Praze, lze zkontrolovat účetnictví s mnoha položkami v kratším čase a bez většího zatěžování společnosti. To uvítaly auditorské společnosti, kontrolované společnosti i kontroloři zastupující daňovou správu.

5.3. Využití software IDEA u dalších daní

Software IDEA a DPH

V případě kontroly daně z přidané hodnoty je možné pomocí softwaru IDEA provést kontrolu jednotlivých řádků na podané daňové přiznání k dani z přidané hodnoty pomocí sumarizace účtů.

Lze zjistit rozdíly, spojením záznamní evidence k DPH pro daňové účely a hlavní knihy, zda nechybí doklady buď v záznamní evidenci DPH nebo případně i v hlavní knize.

Výpočtem skutečné procentuální sazby DPH lze zjistit případné chyby u daňových dokladů, tj. stanovení základu a sazby daně.

Prostřednictvím celostátního registru plátců DPH, je možné kontrolovat kdo je plátcem a kdo neplátcem DPH.

Je možné pomocí výběrů jednotlivých účtů - např. kontrola účtu 324 – Zálohy přijaté s vazbou na odvod DPH.

Porovnání účtů třídy 6 – Výnosy v návaznosti na uskutečněná plnění a vyhledání případných rozdílů, zda jsou všechny výnosy zaúčtovány a uvedeny v přiznání k DPH.

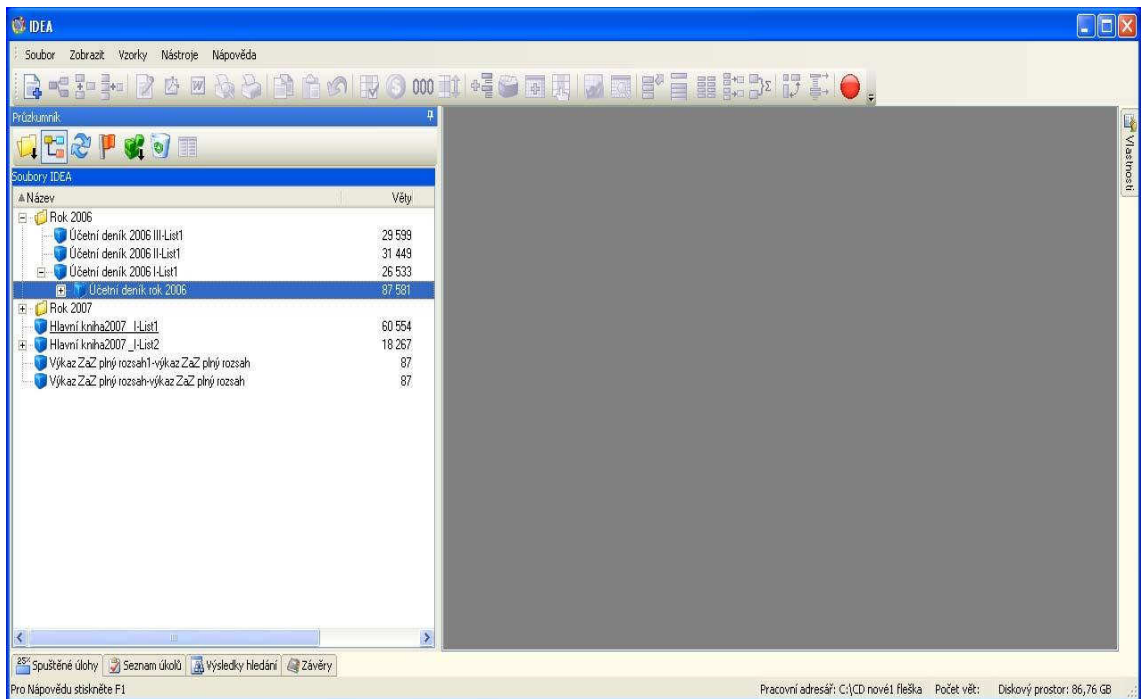
Software IDEA a silniční daň

Z poskytnuté databáze DEV ministerstvem dopravy (průběžně doplňované databáze motorových vozidel, která obsahuje cca 9 milionů vět proto je ji možno využívat jen pomocí software IDEA), v této databázi je možné najít vlastníka vozidla a následně zkontrolovat např. náklady za opravy vozidel, kontrolu silniční daně (daňová přiznání v návaznosti na databázi vozidel DEV) a dále upozornit na možné problémy se starými značkami za pomocí VIN (Vehicle identification number – Identifikační číslo vozidla – vyražené na karosérii – v některých starších technických průkazech jako číslo karoserie) a při kontrole daně z příjmů v návaznosti na jednoletý a pětiletý časový test při prodeji vozidel.

6. Analýza a vyhodnocení konkrétních dat.

6.1. Využití software IDEA u daně z příjmu právnických osob

V této části bych chtěla na názorném příkladu přiblížit, jak software IDEA funguje v praxi. Při daňové kontrole daně z příjmů u společnosti XY, která se zabývá montáží a údržbou telekomunikačních zařízení, stavební činností a výrobou plastů. Kontrola byla protokolárně zahájena a byla převzata data za kontrolované období na technickém nosiči dat. Účetní deník byl ve formátu excel, který je pro import nejlepší a tudíž se podařilo importovat data (přes Soubor - Import asistent - Import do software IDEA). – viz obrázek č.1

Obrázek č. 1

První prověření při daňové kontrole je: **porovnání předaných dat s výkazem zisků a ztrát a s daňovým přiznáním** daně z příjmů právnických osob a to prostřednictvím Sumarizace jednotlivých účtů - spojení s výkazem zisků a ztrát.

Otevře se účetní deník - Analýza - **Sumarizace účtů (za stranu MD a DAL)** – výsledné databáze - Sumarizace MD a Sumarizace DAL. Spojení těchto dvou databází - (Soubor - **Spojit databáze** - Sumarizace MD a Sumarizace DAL, Všechny věty

v obou souborech, Shoda - Účet, výsledná databáze - Spojit MD_DAL. Přidá se pomocí funkcí virtuální číselné pole ZUSTATEK, protože je potřeba pracovat se zůstatky účtů, Přidá se virtuální číselné pole UCET CELKEM, aby účty ve sloupci Ucet (DAL) a Ucet 1 (MD) byly v jednom sloupci.

Dále se provede výběr účtů 5 a 6 (Analýza – Přímý výběr – Kritérium výběru) a provede se sumarizace. Importuje se formulář Výkaz zisků a ztrát a provedeme spojení databáze účtů 5 a 6 s Výkazem zisků a ztrát a provede se opět sumarizace, abychom mohli porovnat vytvořenou databázi s přílohou daňového přiznání, tj. výkazem zisků a ztrát - viz obrázek č. 2

OZNACENÍ	ZUSTATEK_SOUCET
1 A.	0,00
2 B.	178 817 450,00
3 C.	23 384 795,00
4 D.	731 623,00
5 E.	1 023 057,00
6 F.	15 535 391,00
7 G.	790 951,00
8 H.	1 449 513,00
9 I.	0,00
10 II.	-214 819 655,00
11 III.	-15 106 073,00
12 IV.	-196 779,00
13 IX.	0,00
14 J.	0,00
15 K.	0,00
16 L.	0,00
17 M.	0,00
18 N.	1 757 562,00
19 O.	389 519,00
20 P.	0,00
21 Q.	1 663 140,00
22 R.	3 464,00
23 S.	0,00
24 T.	0,00
25 V.	0,00
26 VI.	0,00
27 VII.	0,00
28 VIII.	0,00
29 X.	-2 133,00
30 XI.	-313 758,00
31 XII.	0,00
32 XIII.	-351 697,00

Obrázek č. 2

Při porovnání vytvořené databáze výkazu zisků a ztrát s výkazem zisků a ztrát, který je přílohou daňového přiznání od společnosti, nebyly zjištěny rozdíly.

Dalším krokem při daňové kontrole je, provedení kontroly výsledku hospodaření.

Využiji databáze s účty 5 a 6, kterou jsem v softwaru IDEA sumarizovala hodnoty a provedla jsem rozdíl těchto účtů pomocí funkcí a výsledek, který vyšel v částce ve výši 6 906 700 Kč souhlasí s řádkem 10 daňového přiznání.

Výběr dokladů přijatých (z pětkových účtů) dle určité částky - přijaté faktury nad 50.000,- Kč.

Provedeme z databáze, která obsahuje jen účty tř. 5 a to tak, že Data - Výběry - Indexovaný výběr: >= 50000,-, vybraná databáze obsahuje 485 vět.

Výsledná databáze viz. IndVyb2 - viz obrázek č. 3

ID	CDOK	DATUM	ÚČET▲	STR	ZAK	KČ_MD	KČ_DAL	ZOBD	T E X T D O K L A D
1	304	60552	27.6.2006	501100.1000	106010	50516	0	6/2006	beton - Brubec
2	304	60936	8.9.2006	501100.1000	106046	51127	0	9/2006	tkanina, prsil, tmel, spojka-Vítová
3	304	61231	24.10.2006	501100.1000	1902	51204	0	11/2006	dlažba-Adamov, Šelepá
4	304	61334	20.12.2006	501100.1000	1184063	52396	0	12/2006	beton - Cheb, Karlovarská
5	304	60862	20.7.2006	501100.1000	106031	53301	0	7/2006	beton - Klmeš
6	304	61272	4.12.2006	501100.1000	106084	54833	0	11/2006	ytong-Plav
7	304	61064	30.10.2006	501100.1000	106054	56707	0	10/2006	lepící malta, polystyren, hmoždinka-Ct
8	304	60211	24.4.2006	501100.1000	1133063	62097	0	4/2006	beton - Šebířov
9	304	61240	8.12.2006	501100.1000	1133065	63691	0	11/2006	kamenivo-Zeleč
10	304	60590	11.7.2006	501100.1000	1188040	64998	0	6/2006	beton - Lomnice
11	304	61222	27.11.2006	501100.1000	1137137	65895	0	11/2006	beton - Olešník
12	304	60223	27.4.2006	501100.1000	1188059	67751	0	4/2006	beton - Staré Sedlo
13	304	60947	27.9.2006	501100.1000	1133065	68736	0	9/2006	beton - Zeleč
14	304	60636	24.7.2006	501100.1000	1902	73236	0	7/2006	best-Masiko-Adamov, Šelepá
15	304	61140	31.10.2006	501100.1000	106037	74222	0	10/2006	terraplast-Plzeňská
16	304	60511	7.6.2006	501100.1000	1902	75017	0	6/2006	dlažba, lišta, spár hmota-Adamov, Šelk
17	304	60592	27.6.2006	501100.1000	1902	76550	0	6/2006	dlažba, sprcha-Adamov, Šelepá
18	304	60168	11.4.2006	501100.1000	1133063	84619	0	3/2006	elektromateriál-Šebířov
19	304	61224	10.11.2006	501100.1000	1190004	89050	0	11/2006	elektromateriál-Kahov
20	304	61152	31.10.2006	501100.1000	1190004	95878	0	10/2006	elektromateriál-Kahov
21	304	61134	31.10.2006	501100.1000	106054	97892	0	10/2006	silikon-Chlum u Tř.

Obrázek č. 3

Na základě tohoto výběru bylo později vybráno k fyzickému předložení několik dokladů v souvislosti se zakázkami.

Dále bylo prověřováno zda jsou **zaúčtovány všechny vystavené doklady** u všech středisek společnosti, v softwaru IDEA se to nazývá Detekce mezer, což se dá provést nejen u vystavených dokladů, ale např. u pokladních dokladů, zda jsou zaúčtovány všechny příjmové i výdajové doklady.

Z výsledné databáze, která po uložení je již jako šablona pro další použití a výběry. V softwaru IDEA prostřednictvím Analýzy – Detekce mezer – Pole k užití – CDOK a výsledkem bylo zjištění, že u středisek 510 a 590 chyběly doklady, ale po fyzické kontrole v předloženém šanonu chybějící doklady předloženy vloženým listem „číslo xxxxxx nebylo obsazeno.“

Dále bylo prověřováno zda nejsou **zaúčtovány některé přijaté doklady vícekrát** v účetnictví společnosti, u všech středisek společnosti, v softwaru IDEA se to nazývá Duplicita.

Z výsledné databáze, která po uložení je již jako šablona pro další použití a výběry. V softwaru IDEA prostřednictvím Analýzy – Duplicitní klíč - Detekce – Použitý klíč Kč_MD, jednalo se o nákladové účty . – viz obrázek č.4

DD	CDOK	DATUM	ÚČET	STR	ZAK	KČ_MD	KČ_DAL	ZOB	TEXT_DOKL	
1	302	60125	24.2.2006	518100	5000	52059	1500000	0	2/2006	dílčí práce na stavbě - Kovářov
2	900	60202	31.12.2006	518101	4000	34059	1500000	0	12/2006	Nefakturované dodávky
3	302	61678	27.10.2006	518100	5000	51071	896900	0	10/2006	stavba stožáru-Něždín
4	302	61677	16.10.2006	518100	5000	56077	896900	0	10/2006	stavba stožáru-Stašov
5	302	61505	29.9.2006	518100	5000	59081	896900	0	9/2006	stavba stožáru-Černná
6	302	61107	14.7.2006	518100	5000	52073	896580	0	7/2006	stavba stožáru-Besvína
7	302	60852	8.6.2006	518100	5000	62670	896580	0	6/2006	stožár-Senorady
8	302	62068	21.12.2006	518100	5000	99020	413568	0	12/2006	provedené práce - Strážné
9	302	61416	29.9.2006	518100	5000	99019	413568	0	9/2006	provedené práce - Strážné-Vodařov
10	302	60227	3.4.2006	518100	1000	106005	200000	0	4/2006	zateplení panelového domu-Kříže
11	900	60202	31.12.2006	518101	5000	55062	200000	0	12/2006	Nefakturované dodávky
12	302	61138	14.8.2006	518100	1000	105118	150000	0	8/2006	klempířské a pokrývačské práce-A
13	900	60202	31.12.2006	518101	5000	38061	150000	0	12/2006	Nefakturované dodávky
14	900	60200	31.12.2006	518101	1000	1137137	120000	0	12/2006	Dohadná položka zak: 1137137
15	900	60200	31.12.2006	518101	1000	1133063	120000	0	12/2006	Dohadná položka zak: 1133063
16	302	62213	4.1.2007	518100	4000	36067	117250	0	12/2006	el.přípojka-H.Kvílda
17	302	61296	1.9.2006	518100	5000	58092	117250	0	8/2006	dodání a montáž zabez. systému S
18	900	60202	31.12.2006	518101	2000	89059	100000	0	12/2006	Nefakturované dodávky
19	900	60202	31.12.2006	518101	5000	61730	100000	0	12/2006	Nefakturované dodávky
20	201	257	31.12.2006	568100	4000	4000	96000	0	12/2006	prodloužení splátky krátkodob. úvěr
21	201	93	10.5.2006	568100	4000	4000	96000	0	5/2006	Bankov. poplatek za poskytnutí úvěr

Obrázek č. 4

Byla provedena kontrola vystavených dobropisů, tj. záporné částky ve výnosových účtech. Přímým výběrem se z databáze vybraly účty tř. 6 a záporné částky na účtové straně DAL. Po prověření bylo zjištěno, že se jedná o storna faktur, ale byla nalezena částka ve výši 400 000 Kč, která byla 2 x zaúčtována v účtech tř. 5

a jedenkrát v účtech tř. 6, takže byl snížen neoprávněně základ daně a společnosti na základě kontroly pomocí softwaru IDEA byl vyměřen doměrek z kontroly ve výši 400 000 Kč.- viz obrázek č. 5

ID	ÚČOVÁ SKUPINA	DATUM	DATUM_MAKRO1	ÚČET	ZÁK	KČ_MD	KČ_DAL	ZOBED	TEXT_DOKLA	
1	20	80001	28.12.2006	28.12.2006	849100	7000	0,00	31 542,98	120006	inventurní přebýlek
2	21	80001	10.1.2006	10.1.2006	813100	700001	0,00	56 807,20	120006	**zMTZ
3	21	80002	12.1.2006	12.1.2006	813100	700001	0,00	35 760,65	120006	**zMTZ
4	21	80003	18.1.2006	18.1.2006	813100	700131	0,00	18 154,83	120006	**zMTZ
5	21	80004	20.1.2006	20.1.2006	813100	700008	0,00	28 100,80	120006	**zMTZ
6	21	80005	17.1.2006	17.1.2006	813100	700005	0,00	35 885,50	120006	**zMTZ
7	21	80006	17.1.2006	17.1.2006	813100	700004	0,00	20 680,80	120006	**zMTZ
8	21	80007	28.2.2006	28.2.2006	813100	700012	0,00	1 047,27	220006	**zMTZ
9	21	80008	28.2.2006	28.2.2006	813100	700013	0,00	51 020,24	220006	**zMTZ
10	21	80009	28.2.2006	28.2.2006	813100	700011	0,00	19 480,78	220006	**zMTZ
11	21	80010	28.2.2006	28.2.2006	813100	700010	0,00	28 151,97	220006	**zMTZ
12	21	80011	28.2.2006	28.2.2006	813100	700007	0,00	34 901,28	220006	**zMTZ
13	21	80012	28.2.2006	28.2.2006	813100	700019	0,00	285 885,87	220006	**zMTZ
14	21	80013	28.2.2006	28.2.2006	813100	700022	0,00	88 154,03	220006	**zMTZ
15	21	80014	28.2.2006	28.2.2006	813100	700018	0,00	77 985,12	220006	**zMTZ
16	21	80015	28.2.2006	28.2.2006	813100	700006	0,00	13 997,00	220006	**zMTZ
17	21	80016	28.2.2006	28.2.2006	813100	700017	0,00	5 901,97	220006	**zMTZ
18	21	80017	28.2.2006	28.2.2006	813100	700016	0,00	45 771,83	220006	**zMTZ
19	21	80018	28.2.2006	28.2.2006	813100	700021	0,00	1 738,76	220006	**zMTZ

Obrázek č. 5

V praxi je softwaru IDEA využíváno i pro kontrolování ziskovosti zakázek, ve většině se jedná hlavně o stavební společnosti, které by měli mít evidence nákupů a prodejů materiálu, služeb v závislosti na jednotlivé stavby, prodeje, zakázky. Porovnání nákladových a výnosových položek prostřednictvím výběrů účtů tř. 5 a 6 a následnou sumarizací a spojením je možné pak u jednotlivých zakázek zjistit rozdíly, je – li každá jednotlivá zakázka zisková nebo ztrátová a to je pak otázka pro pracovníka správce daně aby prověřil tuto ztrátu zakázky - viz. obrázek č. 6

ZAK	POČ_VĚT1	ZUSTATEK_5	ZAK1	POČ_VĚT11	ZUSTATEK_6	ROZDIL
1	1000	4 292 047,00	1000	1	82 597,00	-4 229 450,00
2	1001	7 307,00	1001	1	324 253,00	316 946,00
3	1001998	64 712,00	1001998	1	2 999,00	-61 713,00
4	1044897	2 209,00		0	0,00	-2 209,00
5	105003	15 435,00		0	0,00	-15 435,00
6		0,00	105007	1	0,00	0,00
7	105008	5 008,00	105008	1	5 008,00	0,00
8	105014	2 111,00		0	0,00	-2 111,00
9	105015	4 089,00		0	0,00	-4 089,00
10	105017	17 653,00	105017	1	24 360,00	6 607,00
11	105020	14 994,00	105020	1	15 788,00	794,00
12	105035	162 035,00	105035	1	147 050,00	-15 985,00
13		0,00	105040	1	0,00	0,00
14	105052	4 086,00	105052	1	4 400,00	314,00
15	105053	0,00		0	0,00	0,00
16	105058	598,00	105058	1	598,00	0,00
17	105060	12 000,00		0	0,00	-12 000,00
18	105070	375,00		0	0,00	-375,00
19	105071	611,00		0	0,00	-611,00
20	105085	2 088,00		0	0,00	-2 088,00
21	105094	-8 604,00		0	0,00	8 604,00
22	105097	287 377,00	105097	1	287 326,00	-51,00

Obrázek č. 6

Byly prověřovány účty přijatých záloh s vazbou na vystavené faktury, zda byly ke konci kontrolovaného období všechny zálohy vypořádány.

V této souvislosti se kontrolovaly i účty dohadných položek a jejich časové posouzení, tj. zda jsou správně zaúčtovány všechny položky do nákladů a výnosů a do správného období.

Byla provedena kontrola pokladny – účet č. 211 na hotovostní částky vyšší než 15 000 EUR v souvislosti se zákonem č 254/2004 Sb., o omezení platební hotovosti. Prostřednictvím přímých výběrů v databázi pokladny softwarem IDEA.

Těmito výběry si připravíme dvě databáze – primární účet 211 a sekundární EUR_limit pak obě databáze spojíme a zadáme opět přes funkce, že chceme vybrat částky větší než 15 000 EUR , které se vyberou. U této společnosti bylo vše v pořádku.

Společnost skladovou evidenci nevedla, ale jinak je možné využít softwaru IDEA ke kontrole skladové evidence, kdy by měl inventurní stav odpovídat počátečnímu stavu sladu navýšenému o „příjemky“ a poníženému o „výdejky“.

Byla dále provedena kontrola nedaňových nákladových položek – účty 513, 523, 543, 545, 549, 559, 569, 579, 589. Z databáze účetní deník za rok, který kontrolujeme za pomoci funkcí rovnic v softwaru IDEA si pro každý účet vytvoříme jednu výběrovou sestavu, kterou je možno sumarizovat a následně zkontrolovat s daňovým přiznáním za příslušné období, zda byly částky těchto účtů ve správné výši vyloučeny.

Je možné také překontrolovat odpisy, opravné položky, pohledávky a jejich splatnost – stárnutí, kde je interval např. 30, 60, 90, 120, 150, 180, a další propojení na dodavatele, odběratele atd. U kontroly této společnosti byly odpisy v pořádku, majetek byl zatříděn podle ustanovení ZDP, odpisy daňové i účetní zkontrolovány a bez chyb, opravné položky k pohledávkám společnost netvořila, pohledávky byly hrazeny dle jejich splatnosti a závazky, které společnost měla, platila podle splatnosti jednotlivých faktur.

Výsledkem daňové kontroly u společnosti XY bylo, že správce daně pomocí speciálního softwaru IDEA propojil náklady a výnosy, jež souvisely se zakázkami zpracovávanými v kontrolovaném období. Následně správce daně do výzvy specifikoval již konkrétní náklady, k nimž nebyly přiřazeny výnosy, či byly pouze v minimální výši. Po provedeném dokazování byly identifikovány náklady v celkové výši 1 820 000 Kč k rozpracovaným zakázkám. Vydané faktury za tyto zakázky byly vystaveny až v následujícím roce (k vyfakturování přímých nákladů na tyto zakázky nedošlo do konce kontrolovaného období).

Uvádím ještě další příklady využití softwaru IDEA při daňové kontrole:

Příklad č. 1

Pracovník správce daně prováděl daňovou kontrolu daně z příjmu právnických osob u společnosti RX za kontrolované zdaňovací období. Důvodem výběru bylo prověření nedokončené výroby u velké stavební společnosti.

Na základě konkrétního předpokladu byla kontrola již zaměřena na ověření účtování nedokončené výroby, kromě jinak běžných kontrolních postupů. Společnost RX doložila správci daně účetnictví na technickém nosiči dat, jehož součástí byla i evidence zakázek, tudíž správce daně byl schopen velmi rychle a konkrétně vznést pochybnosti o nákladech proúčtovaných na účtech tř. 5. - spotřeba materiálu, služby a dále byly některé částky proúčtovány na účty tř. 5 - cestovné, ostatní daně a poplatky, ostatní provozní náklady, u kterých bylo evidentní, že souvisí s rozpracovanými zakázkami. Správce daně pomocí speciálního softwaru IDEA propojil náklady a výnosy, jež souvisely se zakázkami zpracovávanými v kontrolovaném období. Následně do výzvy specifikoval již konkrétní náklady, k nimž nebyly přiřazeny výnosy či byly pouze v minimální výši. Po provedeném dokazování byly identifikovány náklady ve výši 620 000 Kč k rozpracovaným zakázkám, fakturace byla provedena až v dalším roce a přesto u těchto zakázek nedošlo k proúčtování stavu zásob nedokončené výroby ke konci kontrolovaného období.

Příklad č. 2

Pracovník správce daně prováděl namátkovou daňovou kontrolu daně z příjmu právnických osob u společnosti AB za kontrolované zdaňovací období roku 2005. Důvodem výběru daňového subjektu k provedení kontroly u daně z příjmu právnických osob bylo prověření účetnictví společnosti.

Společnost AB předložila účetnictví na technickém nosiči a tak mohl správce daně využít software IDEA. Při prověřování účetnictví a provádění analýz, kontroly návaznosti daňového přiznání na účetní data a porovnání s hlavní knihou, přes různé výběry, správce daně mimo jiné zjistil, že společnost vystavila dobropisy svým odběratelům ve výši 1 293 842 Kč za kontrolované období. Pomocí kontroly duplicitních dokladů bylo zjištěno, že společnost proúčtovala vystavené dobropisy jako snížení výnosových účtů dvakrát a tím, ovlivnila výši základu daně.

Příklad č. 3

Pracovník správce daně v rámci daňové kontroly právnické osoby, s předmětem činnosti kovovýroba, správce daně docílil kontrolní zjištění, které by bylo velice složité získat klasicky. Společnost CD vyráběla výrobky strojírenské povahy a většinu své produkce prodávala své mateřské společnosti v Rakousku. Společnost poskytla správci daně účetní deník, rozpisy jednotlivých zakázek – jednotlivě v PDF formátu a seznam faktur s přiřazením k zakázce. Z cenových kalkulací k těmto zakázkám bylo zjištěno, že cena výrobku je stanovována od ceny, za kterou je prodáván mateřskou společností konečnému odběrateli. Po odečtení nákladů, které na výrobek vynaložila mateřská společnost je stanovena cena výstupní pro kontrolovaný daňový subjekt („metoda ceny při opětovném prodeji“). Z jednotlivých zakázek správce daně vytvořil soupis s názvem „Zakázky“, ve formátu xls, obsahující údaje o minimální prodejní ceně a skutečných nákladech. Z dalších šetření vyplynulo, že fakturovaná částka za jednotlivé zakázky je odlišná od minimální prodejní ceny, uvedené v zakázce. K jednotlivým zakázkám daňový subjekt předložil „Pokalkulace“, ve kterých byl uveden předpoklad – nabídka (v hodinách a sumě), technický rozpočet (v hodinách), interní realizace (skutečnost v hodinách a v částce) a externí rozpočet (materiál a kooperace). Správce daně vycházel z faktu, že za hodinu práce si daňový subjekt účtuje 48 EUR. Technické hodiny, uvedené v předložených pokalkulacích, správce vynásobil sazbou 48 EUR/tech. hodinu. Porovnáním s částkou uvedenou na faktuře, poníženou o hodnotu materiálu (hodnota materiálu je uvedena v předložených „pokalkulacích“) vyplynulo, že společnost vyfakturovala mateřské společnosti o 1 411 790 Kč méně. Díky provedení těchto operací na souborech správce daně v souladu s ustanovením § 23 odst. 3 písm. a) bod 1 ZDP, platném v kontrolovaném období, zvýšil základ daně z příjmů právnických osob o částku 1 411 790 Kč.

Příklad č. 4

Pracovník správce daně zahájil daňovou kontrolu daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období kalendářního roku 2006 a 2007 u společnosti EF s ručením omezeným, která v prověřovaných zdaňovacích obdobích provozovala nákup a prodej sportovních zařízení vhodných pro fitness-centra a pořádání kurzů pro instruktory na

těchto zařízeních. V rámci daňové kontroly za použití software IDEA byly zjištěny značné nesrovnalosti ve skladové evidenci prodávaného zboží, kdy evidované stavy zboží neodpovídaly skutečnosti při porovnání nákupu a prodeje jednotlivých druhů podle označených kódů. Zároveň bylo zjištěno, že společnost odepisovala ve značném rozsahu ze skladu zboží z důvodu uznaných a uskutečněných reklamací, dále z důvodu spotřeby reklamních předmětů a vzorků, přičemž tyto případy nebyly žádným způsobem doloženy, ani na výzvu správce daně. Vzhledem k tomu, že společnost nakoupené a odepsané zboží neměla ve stavu zásob, ani nebylo zahrnuto v tržbách za prodané zboží, dospěl správce daně k závěru, že byly zkráceny výnosy. Závažným zjištěním v rámci prováděné daňové kontroly byla i skutečnost, že v nákladech společnosti byly zaúčtovány faktury za zprostředkování prodeje v celkové hodnotě převyšující 2 000 000 Kč, vystavené jedním z jednatelů společnosti, které byly částečně vystaveny v období, kdy jednatelem byl a z větší části v období, kdy ze společnosti vystoupil a přestal být i jejím jednatelem. Z těchto důvodů nebylo uvedené faktury možné akceptovat jako daňové náklady. Dále bylo zjištěno, že společnost zaúčtovala do daňově uznatelných nákladů fakturu na téměř 300 000 Kč, vystavenou spojenou osobou – občanským sdružením za školení instruktorů pro odběratele společnosti, přičemž měla ve svých nákladech zahrnuty i další faktury od jiných osob za stejnou službu. Porovnáním s vyfakturovanými částkami za školení osob odběratelům bylo zjištěno, že i školení poskytnutá jinými osobami převyšují co do počtu vyškolených osob skutečně realizovaná školení. Zároveň bylo v kontrolovaných obdobích zjištěno zkreslení základu daně z titulu nesprávného vyúčtování vystavených zálohových faktur, kdy do výnosů nebylo konečné vyúčtování zahrnuto, buď vůbec, nebo v nesprávné výši a z titulu neoprávněného zahrnutí nedoložených a neprokázaných nákladů do daňově uznatelných nákladů (sponzorský dar, doklad vystavený na jiný subjekt).

Na základě provedených zjištění byla za zdaňovací období roku 2006 u daně z příjmů právnických osob doměřena daňová povinnost 519 360 Kč a za zdaňovací období roku 2007 – 730 560 Kč, tedy celkem doměřeno 1 249 920 Kč.

Příklad č. 5

Pracovník správce daně prováděl daňovou kontrolu daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2008 – 2009. Důvodem výběru společnosti GH ke kontrole byl pokles výkonů, vykázaná značná ztráta a z toho plynoucí podezření na porušení časové a věcné souvislosti nákladů a výnosů, konkrétně nezahrnutí rozpracovaných zakázek do nedokončené výroby. Uvedené pochybnosti podpořila i skutečnost, že obdobné pochybení bylo zjištěno u společností, u nichž kontrolovaná společnost figurovala jako subdodavatel.

V návaznosti na výše uvedené pochybnosti se správce daně při kontrole zaměřil především na vedení zakázek a k přiřazení dokladů k jednotlivým zakázkám. Tato evidence byla daňovým subjektem vedena poměrně pečlivě. Správce daně si vyžádal účetní data v elektronické podobě s úmyslem využít ke kontrole software IDEA. Společnost mimo jiné předložila účetní deník, který obsahoval veškeré potřebné údaje k prvotnímu prověření zakázek daňového subjektu (datum, číslo a typ dokladu, částka, zaúčtování, text účetní operace a příslušná zakázka). Prostřednictvím uvedeného softwaru získal správce daně ve velice krátkém čase komplexní přehled o nákladech a výnosech na jednotlivé zakázky a mohl tak vyhodnotit každou zakázku ve vztahu k výše uvedeným pochybnostem.

Na základě analýzy byly vytipovány zakázky, na které byly buď účtovány pouze výdaje a žádné příjmy a dále pak zakázky, které sice byly vyfakturovány, ale náklady na ně plynuly i po vystavení poslední zaúčtované faktury vydané. Tyto vytipované zakázky pak správce daně zahrnul do výzvy k prokázání podle ZSDP. Správce daně uzavřel kontrolu s tím, že měly být tyto zakázky zahrnuty do nedokončené výroby a konstatoval nedodržení časové souvislosti nákladů a výnosů. Výše uvedené podezření, pro které byla společnost vybrána na kontrolu se tedy potvrdilo a kontrola byla ukončena, za pomoci softwaru IDEA v poměrně krátkém čase, s výsledkem snížení ztráty o cca 765 000 Kč.

7. Zhodnocení využitelnosti nástroje pro daňovou kontrolu

IDEA je velmi kvalitní software, určený k práci s daty. Umožňuje velmi rychle pracovat s rozsáhlými databázemi, není závislý na jiných programech a analýzu dat umožňuje provádět bez detailních znalostí jiných informačních systémů. Práce s ním je velmi efektivní a intuitivní a zároveň připravuje uživatelsky přívětivé prostředí. Pro pracovníky daňové správy je opravdovou pomocí. Díky tomuto softwaru jsou zkracovány doby provádění kontrol nejen daně z příjmů právnických osob velkých společností a jako kontrolní a analytický nástroj umožňuje provádět „audit“ účetních dat velkého rozsahu prostřednictvím výběrů a tříděním dat, zkontrolovat nejen celý účetní deník ve vazbě na daňové přiznání a správné stanovení základu daně, ale i další vazby – odpisy, pohledávky, závazky, rezervy, odpočitatelné a připočitatelné položky atd.

Software IDEA je vysoce produktivní a přitom snadno použitelný kontrolní a analytický nástroj, umožňující načtení a zobrazení dat, vytvoření vzorků, provádění výběrů a zpracování, analýzu souborů dat, vzniklých v různých informačních systémech a na různých hardwarových i softwarových platformách. Představuje kombinaci unikátních funkcí a vlastností, které nenabízí žádný jiný auditorský software. Jde o nezbytný nástroj pro auditory, kontrolory, účetní, daňové poradce, finanční manažery a analytiku, který ovšem vyžaduje určité odborné znalosti.

8. Závěr

Daňová správa software IDEA využívá již od roku 2005. V zemích EU jde o standardní pracovní nástroj, který má k dispozici každý kontrolní pracovník. Česká daňová správa bude postupovat stejně jako země EU, a to tak, aby kontrolní nástroj – software IDEA byl využíván každým jejím pracovníkem. Proto umožní všem řádné proškolení k získání potřebných odborných znalostí .

K hlavním úkolům daňové správy patří chránit zájmy státu a zajistit, aby nebyly kráceny jeho daňové příjmy. K dosažení tohoto cíle volí pracovníci správce daně takové prostředky, kterými budou daňové subjekty co nejméně zatěžovat. Takovým prostředkem je právě software IDEA.

Ve své práci jsem se snažila a vytkla si za cíl v teoretické části popsat, jak probíhá kontrola daně z příjmů právnických osob při využití „Elektronické kontroly dat – tzv. E - auditní kontroly“ což je taková forma kontroly, kdy daňový subjekt předá pracovníkovi správce daně data požadovaná pro daňovou kontrolu v elektronické podobě na technickém nosiči dat. Správce daně data pak zpracuje ve svém PC pomocí speciálního analytického softwaru, kterým je v našich podmínkách software IDEA.

V praktické části mé práce jsem použila software IDEA obdobně jako při daňových kontrolách a pokusila se prokázat, že základním přínosem elektronické kontroly dat pro daňového poplatníka je, zkrácení doby pobytu správce daně ve firmě - u daňového subjektu a že na základě počítačové analýzy dat může správce daně vznášet mnohem jednodušeji konkrétní cílené požadavky. To předpokládá celkové zkrácení daňové kontroly a do určité míry i její zautomatizování. Přitom kontrole i nadále podléhá to, co každý správce daně mohl kontrolovat i před zavedením software IDEA. To znamená, že lze i nadále kontrolovat nejen daňové doklady, ale i účetní knihy vymezené ZúO, v propojeních a v návaznostech na další zákonné normy, odpovídající předmětu kontroly. Věcný rozsah daňové kontroly se tedy zavedením E - auditních postupů nerozšiřuje. Správci daně se při kontrole stále pohybují v rámci vymezeném ZSDP a ostatními daňovými předpisy.

Ve svém důsledku E-audit přináší oboustranné zkvalitnění daňového řízení. Daňové subjekty budou méně zatěžovány požadavky správce daně. Správce daně bude moci převážnou část kontroly, po převzetí nosičů dat a podkladů provádět na svém pracovišti.

Zavedení elektronické kontroly je logicky očekávatelným výsledkem spolupráce české daňové správy s daňovými správami ostatních členských zemí EU. Jde tak i o jednoznačné přizpůsobení se daňové správy obecnější podnikatelské praxi. Elektronická kontrola dat umožňuje daňové správě přiblížit se požadavkům daňové veřejnosti a v období elektronické fakturace, elektronického obchodování a elektronického uchovávání a zpracování dat je její zavedení nezbytností. Při dodržování odpovídajících ustanovení § 2 odst.9) ZSDP a ostatních souvisejících zákonných norem není třeba se této formy daňové kontroly obávat.

V daňové správě došlo ke změnám ve vazbě na daňovou kontrolu pomocí E - auditu a to tím, že ZSDP byl nahrazen novým zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád platný od 1. 1. 2011. Od tohoto data se již pracovníci daňové správy řídí tímto zákonem hlavně v ustanoveních, týkajících se daňové kontroly (§ 85 - § 88), záležitostech místních šetření (§80 - §84), přebírání dat v elektronické podobě na technických nosičích a dalších změn pro správné vedení daňového řízení.

Daňová kontrola § 85 až § 88

- daňová kontrola nemusí být vždy komplexní, lze se zaměřit na vybranou oblast
- důraz kladen na přesné vymezení předmětu (určen ve vztahu ke konkrétnímu daň. řízení § 134 a období) a rozsahu daňové kontroly, v jejím průběhu lze upřesnit rozsah postupem pro její zahájení
- daňovou kontrolu je možno opakovat pouze při zjištění nových skutečností, důkazů nebo při změně tvrzení daňového subjektu
- správce daně seznamuje daňový subjekt s důvody pro opakování daňové kontroly při jejím zahájení
- daňový subjekt má povinnost umožnit správci daně zahájit a provést daňovou kontrolu

- daňový subjekt má právo účastnit se jednání s dalšími osobami (např. zejména externí účetní) vykonávajícími jeho činnosti
- právo daňového subjektu vyvracet pochybnosti vyjádřené správcem daně
- správce daně má při provádění daňové kontroly pravomoci dle § 80 až § 84
- daňová kontrola je zahájena prvním úkonem, při kterém je vymezen předmět a rozsah
- důraz kladen na bezprostřední zahájení kontrolní činnosti (resp. faktického prověřování)
- v případě změny místní příslušnosti daňového subjektu v průběhu daň. kontroly, je umožněno, aby daň. kontrolu dokončil správce daně, který ji zahájil
- neumožní-li daňový subjekt správci daně zahájit daňovou kontrolu může k tomu být vyzván
- ve výzvě k zahájení daňové kontroly správce daně stanoví místo zahájení daň. kontroly, její předmět a lhůtu pro sdělení dne a hodiny zahájení daň. kontroly, lhůtu nelze prodloužit (marným uplynutím lhůty nastávají účinky podle § 148 odst. 3)
- porušení zásady spolupráce může vést ke stanovení daně podle pomůcek § 98 nebo lze daň sjednat za podmínek uvedených v § 98 odst. 4
- daňový subjekt má právo vyjádřit se k výsledku kontrolního zjištění a navrhnout jeho doplnění, v případě, že navrhované doplnění není relevantní, tudíž nedojde ke změně kontrolního zjištění, daňový subjekt již nemůže v rámci tohoto postupu uplatňovat další návrhy k doplnění

Místní šetření § 80 až § 84

- správce daně v rámci místního šetření zejména vyhledává důkazní prostředky
- správce daně provádí ohledání u daňových subjektů i dalších osob zúčastněných na správě daní, jakož i na místě, kde je to vzhledem k účelu místního šetření nejvhodnější (není vyloučen jeho průběh ani u správce daně)

- k provedení místního šetření lze přizvat osobu potřebnou
- z místního šetření lze pořizovat zvukový a obrazový záznam, o tomto je nutno před započítím vyrozumět zúčastněné a zaznamenat v protokolu
- záznam je součástí spisu § 64 odst. 3
- daňový subjekt si může vyžádat kopii záznamu § 67 odst. 3
- právo na přístup do obydlí sloužícího současně pro podnikání je omezeno, právo lze využít, je-li to nezbytné a rozhodné skutečnosti nelze zjistit jiným způsobem, při uplatňování pravomoci správce daně je kladen důraz na zásadu přiměřenosti a zdrženlivosti, tato úprava nezakládá pravomoc správce daně (úřední osoby) zjednat si přístup do vymezených prostor proti vůli dotčené osoby
- správce daně může získat z účetních záznamů nebo jiných informací kopii, povinnost platby za tuto kopii není v zákoně uvedena
- správce daně může požadovat zapůjčení dokladů a jiných věcí, z důležitých důvodů lze lhůtu pro jejich vrácení opakovaně prodlužovat
- rozhodnutí o zajištění věci je součástí protokolu obsahuje důvody zajištění a lhůtu, předává se stejnopis protokolu, pominou-li důvody pro zajištění věci rozhodnutí se zruší a věc se vrátí

Resumé

Tato bakalářská práce byla zaměřena na implementaci E – auditu do problematiky kontroly daně z příjmů právnických osob. E - audit neboli elektronická kontrola dat pomocí speciálního softwaru „IDEA“, se využívá při daňové kontrole účetních dat předaných v elektronické podobě. Dále může pracovník správce daně použít i dalších pomůcek v procesu daňového řízení, jako jsou např. další softwarové programy.

Ve své práci jsem ve zkratce popsala jaké jsou postupy u daňové kontroly, zmínila jsem se o některých ustanoveních zákona o dani z příjmů právnických osob a pokusila jsem se o vysvětlení, co je e - audit. V praktické části jsem se snažila ve stručnosti a s pomocí obrázků předvést, co vše je možné pomocí analytického softwaru IDEA rychle a kvalitně zkontrolovat.

Využíváním softwaru IDEA a zavedením elektronické kontroly dat dochází k velice efektivní práci pracovníků daňové správy a tím také ke zlepšení klientského přístupu u velkých daňových subjektů.

This work was focused on the implementation of e - audit the audit of the tax on corporate income. E - audit or inspection of electronic data using special software, "IDEA" is used in a tax audit of financial data submitted in electronic form. In addition, the worker may use the tax and other equipment in the fiscal management, such as other software programs. In my work I describe in brief what are the procedures for tax control, I also mentioned about some provisions of the Law on Corporate Income Tax people and I tried to explain what is e - audit. In the practical part, I tried briefly, and using images to show what is possible using analytical software IDEA quickly and efficiently check. By using the IDEA software and the introduction of electronic monitoring data leads to highly efficient tax administration staff, thereby improving client access for large taxpayers.

Seznam použité literatury a ostatních zdrojů

Monografické publikace:

BONĚK, V.: *Zákon o správě daní a poplatků Komentář*. Codex Bohemia 1997.

ISBN 80-85963-30-2

BONĚK, V. a kol.: *Lexikon – daňové pojmy*. Ostrava, Sagit 2001.

ISBN 80-7208-265-5.

DAŇOVÉ ZÁKONY - úplná znění platná v roce 2009. 1. vyd. Bratislava:

DonauMedia, 2008. ISBN 978-80-89364-04-6.

DRÁB, O.; TRUBAČ, O.; ZATLOUKAL, T. *Obrana před daňovou kontrolou*. Praha:

Aspi, 2006. ISBN 80-7357-223-0.

JIRÁSKOVÁ, Z., ŠNEBERKOVÁ, A.: *Veřejná správa – poradce*. Český Těšín 2008

KALOUS, S., KOHOUTKOVÁ, A.: *Správa daní aneb daňový subjekt versus správce daně*. Praha: Pragodeuca 1996. ISBN 80-7357-092-0.

KOBÍK, J. *Daňová kontrola*. 1. vyd. Praha: Aspi, 2006. ISBN 80-7357-170-6.

KOBÍK, J. *Správa daní a poplatků s komentářem*. 5. aktual. vyd. Olomouc:

ANAG, 2007. ISBN 978-80-7263-375-3.

KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. XVI. aktual. vyd. Praha:

BOVA POLYGON, 2006. ISBN 80-7273-130-0.

VANČUROVÁ, A., LACHOVÁ, L.: *Daňový systém ČR 2008*. Praha, Vox 2008.

ISBN 978-80-86324-72-2.

ZATLOUKAL, T. *Daňová kontrola v širších souvislostech*. 1. vyd. Praha:

C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-057-7.

Judikatura:

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005 - 2 Afs 69/2004

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 8. 2006 – 2 Afs 52/2005

Rozsudek Krajského soudu v Brně – 29 Ca 358/96 –33

Rozsudek Ústavního soudu v Brně ze dne 1. 6. 2005 – IV ÚS 29/05

Právní předpisy:

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění platném od 1. 1. 2000 – 31. 12. 2009

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění platném od 1. 1. 2000 – 31. 12. 2009

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů

Interní písemnosti:

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *E-AUDIT – metodická pomůcka*. Praha: 2009.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Výklad § 16 odst. 2 písm. c)*, Metodika správy daní. Praha: 2008.

Počítačové programy a databáze:

BIZguard – *Uživatelská příručka*, verze 1.2.4. [online]. Česká kapitálová informační agentura, Praha 2008. Dostupné na [www: <www.bizguard.cz>](http://www.bizguard.cz).

IDEA verze 7 – *Uživatelská příručka*, CaseWare IDEA Inc. Prosinec 2006.

MAŘÍKOVÁ, P., *AMADEUS – Databáze velkých evropských firem. FP_416*: [online]. Databáze firem AMADEUS. 2008. Dostupné na [www:<www.bvdep.com>](http://www.bvdep.com).

Elektronické zdroje:

- *Česká republika Finanční ředitelství v Českých Budějovicích* [online]. České Budějovice: Česká republika Finanční ředitelství. Dostupné na [www: <www.cb.ds.mfcr.cz>](http://www.cb.ds.mfcr.cz).
- *Ministerstvo financí České republiky* [online]. Praha> Ministerstvo financí, Dostupné na [www:<www.mfcr.cz >](http://www.mfcr.cz) nebo na [<www.cds.mfcr.cz>](http://www.cds.mfcr.cz)

Nepublikované texty:

CEMPER, L. *Daňová kontrola z pohledu finančního úřadu*. Brno, 2008. 56s.,

Bakalářská práce (Bc.). Masarykova univerzita. Katedra finančního práva a
národního hospodářství.

LUXOVÁ, D. *Daňová kontrola*. Brno., 2009. 50s., Bakalářská práce (Bc.). Masarykova

univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí bakalářské práce Jarmila
Fojtíková

MIKOVÁ, M. *E-AUDIT jako nástroj efektivnosti u daňové kontroly*. Písek 2009/2010.

69 s., Bakalářská práce (Bc.), Vysoká škola podnikání, Vedoucí bakalářské práce
Ing. Václav Polok

Seznam použitých zkratk

ZÚFO Zákon o územních orgánech

ÚFO Územní finanční orgány

ZSDP Zákon o správě daní a poplatků

ZoÚ Zákon o účetnictví

ZDP Zákon o dani z příjmů

ZDPH Zákon o dani z přidané hodnoty

ZDSL Zákon o dani silniční

ZoR Zákon o rezervách

Příloha č. 1

BIZGuard, který slouží jako nástroj pro vyhledávání a vizualizaci ekonomických vztahů mezi subjekty.

The screenshot displays the BIZGuard application window. The main area shows a network diagram with nodes representing subjects and edges representing relationships. A search form is visible on the right side. Below the diagram, there is a table listing subject properties.

Vyhledávací formulář (Search form) is highlighted with a red circle and a blue arrow pointing to the search form on the right side of the interface.

Vlastnosti subjektů (Subject properties) is highlighted with a blue arrow pointing to the table below the diagram.

Vlastnosti vazeb (Relationship properties) is highlighted with a blue arrow pointing to the table below the diagram.

Název	IČ	Adresa	Typ subj.	Stav subj.	Regist.	Kategorie	Výhledov.	Kategorie	Úděl	Stř.	Detail v.
COMP...	25125726	8. Čláratec, Počá...	PLZ	180001.00	Nevedeno	Společnost s...	Nevedeno	Česká Repub.	1992-04-30		Česká repub., 1992-04-30
PAVILA...		Mazovské, Jednc...	PLZ					Česká repub.	1992-04-30		Česká repub., 1992-04-30
JAVČE...	26022827	8. Čláratec, Počá...	PLZ	280001.00	000.000 - 1.	Společnost s...	Nevedeno	Česká Repub.	2002-02-01		Česká repub., 2002-02-01
BFWE...	26177941	Žitovské, Počá...	PLZ	280001.00	Nevedeno	Společnost s...	Nevedeno	Repub.	1992-04-30		Česká repub., 2004-07-19

Příloha č. 2

AMADEUS

Databáze je vhodná pro porovnávání větších společností buď v rámci odvětví nebo konkurencí, ukázka je z anglického jazyka přeložena do českého jazyka.

NÁZEV SPOLEČNOSTI

ADRESA

www adresa:
e-mail:
telefon:
fax:

Stav:
Aktivní/neaktivní

Veřejně obchodovatelná:
Ano/ne
Hlavní burza:
Kód domácí burzy:

Obrat: XX
Kapacita trhu:

Základní kód odvětví
NACE Rev 1.1 (obdoba OKEČ): XXXX
Srovnatelná skupina: (Malé, střední, velké, velmi velké společnosti)
Počet uvedených společníků: XX
BvD koeficient závislosti: A, B, C

Zpráva je založena na :
Konsolidovaných / nekonsolidovaných údajích

BVD identifikační číslo:

BVD účetní číslo:

Datum založení:

Právní forma:

Poslední datum předložených údajů:

Údaje poskytnuty v:
měna

Dostupná finanční data:
Omezená / úplná

Zisk za období: XX
Počet zaměstnanců: XX

Počet uvedených
dceřinných společností: XX

Finanční profil

Zpráva založena na....

31/12/2004	31/12/2001	31/12/2000	31/12/1999	31/12/1995
12 měsíců	12 měsíců	12 měsíců	12 měsíců	12 měsíců
EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

OBRAT

Zisk před zdaněním

Peněžní tok

Celková aktiva

Vlastní jmění

Koeficient krytí

ZISKOVÁ marže, ZISKOVÉ
ROZPĚTÍ (%)

Návratnost vlastního kapitálu
(%)

Návratnost investovaného
kapitálu (%)

Ukazatel platební schopnosti
(solventnost) (%)

Počet zaměstnanců

Průmysl / obchodní činnost

Popis obchodní činnosti
volný slovní popis

WZ 2003 kód(y)

Hlavní kód :

Vedlejší kód(y):

NACE Rev. 1.1 kód(y)

Hlavní kód :

Vedlejší kód(y):

US SIC kód(y) [odvozené od NACE Rev. 1.1 kódu]

Základní kód :

Hlavní kód(y) :

Vedlejší kód(y):

NAICS 2002 kód(y) [odvozené od NACE Rev. 1.1 kódu]

Základní kód :

Hlavní kód(y) :

Vedlejší kód(y):

Rozvaha

Zpráva založena na....

31/12/2004
12 měsíců
EUR

31/12/2001
12 měsíců
EUR

31/12/2000
12 měsíců
EUR

31/12/1999
12 měsíců
EUR

31/12/1995
12 měsíců
EUR

Investiční majetek

Nehmotný investiční majetek

Hmotný investiční majetek

Ostatní investiční majetek

Oběžná aktiva

Zásoby

Pohledávky (dlužníci)

Ostatní oběžná aktiva

Peníze, hotovost

Celková aktiva

Vlastní jmění

Základní jmění

Ostatní vlastní jmění

Dlouhodobá pasiva

Dlouhodobé pohledávky

Jiná dlouhodobá pasiva

Krátkodobá pasiva

Půjčky

Závazky

Jiná krátkodobá pasiva

Celkové jmění a pasiva

Provozní aktiva

Čistá oběžná aktiva

Počet zaměstnanců

Výkaz zisků a ztrát

Zpráva založena na....

	31/12/2004 12 měsíců EUR	31/12/2001 12 měsíců EUR	31/12/2000 12 měsíců EUR	31/12/1999 12 měsíců EUR	31/12/1995 12 měsíců EUR
Obrat					
Příjmy z prodeje					
Náklady na prodej					
Hrubý zisk					
Jiné provozní náklady					
Provozní hospodářský výsledek					

Finanční výnosy
Finanční náklady
Finanční hospodářský výsledek
Hospodářský výsledek před zdaněním
Daň
Hospodářský výsledek po zdanění
Mimořádné a jiné výnosy
Mimořádné a jiné náklady
Mimořádný a jiný hospodářský výsledek
Hospodářský výsledek za období
Obrat vývozu
Náklady na materiál
Mzdové náklady
Amortizace (odpisy)
Nákladové úroky
Peněžní tok
Přidaná hodnota
EBIT
EBITDA

Ukazatele

Zpráva založena na....

	31/12/2004	31/12/2001	31/12/2000	31/12/1999	31/12/1995
Koeficient krytí	12 měsíců	12 měsíců	12 měsíců	12 měsíců	12 měsíců
Likvidita (%)					
Podíly společníků na zisku (%)					
Ukazatele platební schopnosti					
Ukazatel solventnosti (%)					
Finanční síla (%)					
Vlastní kapitál na zaměstnance (tis.)					
Provozní kapitál na zaměstnance (tis.)					

Celková aktiva na zaměstnance (tis.)

Zisková marže (%)

Návratnost vlastního kapitálu (%)

Návratnost vloženého kapitálu (%)

Návratnost celkových aktiv (%)

Úrokové krytí

Obrat zásob

Inkasní období

Úvěrové období

Obrat čistých aktiv (čistého jmění)

Mzdové náklady/ provozní výnosy (%)

Provozní výnosy na zaměstnance (tis)

**Průměrné náklady na
zaměstnance/rok (tis)**

Zisk na zaměstnance (tis)

Tok peněz /obrat (%)

Hrubá zisková marže (%)

EBIT ukazatel (%)

EBITDA ukazatel (%)

Vývozní obrat/celkový obrat (%)

VEDENÍ SPOLEČNOSTI (členové dozorčí rady, ředitelé)

AUDITOŘI

SLOUČENÍ A AKVIZICE

VLASTNÍCI, SPOLEČNÍCI

BvD ukazatel nezávislosti: B+

Společnosti podržené a uvedené tučně modře jsou rovněž obsaženy v této databázi Amadeus. Společnosti s jiným vyznačením jsou dostupné přes jiné BvD databáze.

Konečný vlastník

Název spol.	Stát	Typ	Vlastnictví		Zdroj info.	Datum info.	Obrat	Celková aktiva
			Přímé	Celkové				

Společníci

DCERĚNÉ SPOLEČNOSTI:

Název spol.	Stát	Typ	Vlastnictví		Zdroj info.	Datum info.	Obrat	Celková aktiva
			Přímé	Celkové				

Dceřiné společnosti: